Milliyet
ÇOCUK
19 Şubat 1979 • Sayı 8 • 10 lira

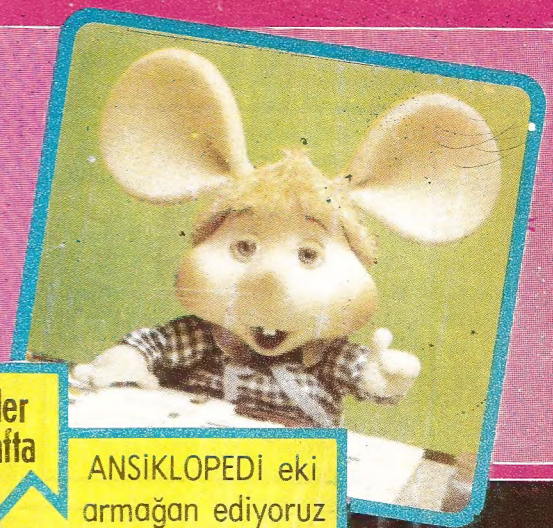

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

KONTESİN YAZGISI

BİR ÇİZGİ-ROMANIN TAMAMI

KAPTAN VE ÇOCUKLARI

JOE MUSIAL

BİZDEN SİZE

ABDİ İPEKÇİ ÖDÜLÜ

DERGİMİZ Genel Yayın Müdürü, "Milliyet" Gazetesi Genel Yönetmeni ve Başyazarı Abdi İpekçi, bildiğiniz gibi, 1 Şubat akşamı demokrasi ve özgürlük düşmanları tarafından öldürüldü.

Abdi İpekçi'yi değerli bir yazar yapan niteliklerinden biri, belki de en önemlisi, demokrasiye ve söz özgürlüğüne olan inancıydı. Abdi İpekçi, her zaman herkesin düşüncelerini özgürce belirtmesinden yana olmuş, kaba kuvvete karşı çıkmıştı.

Sevgili okurlarımız,

"Milliyet Çocuk Dergisi"ni hazırlayan bizler, değerli ustamızın bu inancını paylaşıyoruz. Ülkemizin güzel bir geleceğe, ancak demokrasiden, özgürlükten geçerek ve bunları koruyarak ulaşabileceğine inanıyoruz. Yaşlarınız küçük olsa bile, sizlerin de böyle düşünebildiğini biliyoruz.

Sizleri geleceğin sorumlu büyükleri olarak hazırlayabilmek için, bugünün sorumlu büyükleri olan bizlere görevler düşüyor. Biz, sizleri küçümsemiyoruz. Küçük birer yurttaş olarak görüyoruz. Bu gibi konuları şimdiden düşünmeye başlamanızı istiyoruz. Geçen haftalarda açtığımız "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi İlkeleri" ile ilgili yarışmaya gönderdiğiniz öyküler, ne kadar haklı olduğumuzu kanıtladı. Sizlerin de hiç, ama hiç küçümsenemeyeceğini gösterdi.

Şimdi de bir başka konuda düşüncelerinizi bekliyoruz. Konumuz: "Söz özgürlüğü neden gereklidir?" Evet, bu konuda yazacağınız kısa yazıları bize gönderirseniz sevineceğiz. 9–15 yaş arasındaki bütün okurlarımız bu yarışmamıza katılabilirler. Yapacağınız şey, bir kâğıda en az 150, en çok 250 kelime uzunluğunda, "Söz özgürlüğü neden gereklidir?" konusunda bir yazı yazmak... Yazının altına adınızı, adresinizi ve yaşınızı yazmayı unutmayın... Yaşınızı belirtmeniz çok önemli... Çünkü her yaş için ayrı değerlendirme yapacağız. Her yaşın birinciliği kazanan yazısının sahibine bir "Abdi İpekçi Ödülü" madalyası sunacağız. Ayrıca, bu yazıları hem dergimizde yayımlayacağız, hem de Avrupa'nın belli başlı çocuk dergilerinde yayımlatacağız.

Düşünceleriyle ve yaşamıyla bizlere her zaman yol göstermiş ve gösterecek olan değerli ustamızın adına düzenlediğimiz bu yarışmaya çoğunuzun katılacağını umuyoruz.

Yazılarınızı, 15 gün içinde "Milliyet Çocuk Dergisi – Abdi İpekçi Ödülü – Milliyet Yayınları – Basın Sarayı – Cağaloğlu – İstanbul" adresine postalamanızı diliyoruz. Yazılarınızın hepsi bir Seçici Kurul tarafından okunup değerlendirilecek ve sonuçlar kısa sürede açıklanacaktır.

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları 4
Kendini Beğenmiş 8
Kirpi Çocuk 9
Milliyet Çocuk Avrupa'da 10
Test 12
Sözcükler Arasında 14
Tarihte Bu Hafta 15
Pıtırcık'ın Serüvenleri 16
Mehmet'in Çevresi 18
Kontesin Yazgısı 19
Konukluk Üzerine 51
Kargalar Mahkemesi 52
Pul Köşesi 53
Bizim Ali 54
Spor 55
TV — Sinema 56
Red Kit 58
Bilmece—Bulmaca 62
Mektup Arkadaşı 64
Okurdan Okura 65
Hayvanlar Ansiklopedisi 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1979 / Sayı 8

19 Şubat 1979

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü: ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış Milliyet Ofset Tesislerinde basılmıştır

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: 1 yıl: 455 TL — 6 ay: 227.50 TL
Uçakla: 1 yıl — 481 TL — 6 ay: 240.50 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

OKURUN SESİ

● Çok beğendiğim, "Pul Köşesi"ni büyülterek tam sayfa yapamaz mısınız?

ALPER ÖZTÜRK (İstanbul)

● Ben derginizi çok beğeniyorum. Size bir sorum var. Başladığınız ansiklopedi bittikten sonra başka ansiklopedi yayımlayacak mısınız? Yayımlarsanız çok sevinirim.

NAZMİ ATALAY (İstanbul)

12 ciltten oluşan, "İnsanlığın Evrimi" ansiklopedisi bir buçuk yıl gibi uzun bir süre dergimizde yayımlanacak sevgili okurumuz.

● Derginizi çok beğeniyorum. Daha önce yayımlanan "Larry Yuma" ve "Püskül ile Çilli"nin yeniden yayımlanmasını diliyorum.

TAHSİN ÇİVİT (Mut–İçel)

● Sizden dileğim bizim şairlerimizin, yazarlarımızın hayatını, eserlerini yayımlamanızdır. 1979 Çocuk Yılı'nın kardeşlerime neşe, barış ve mutluluk getirmesini dilerim.

REMZİYE ŞEN (İstanbul)

Türk edebiyatının seçkin kalemlerinin öyküleri şiirleri ve çeşitli yazıları uzun süredir dergimizde yer alıyor sevgili okurumuz...

UZAY ÇOCUKLARI KORKU GEZEGENİ

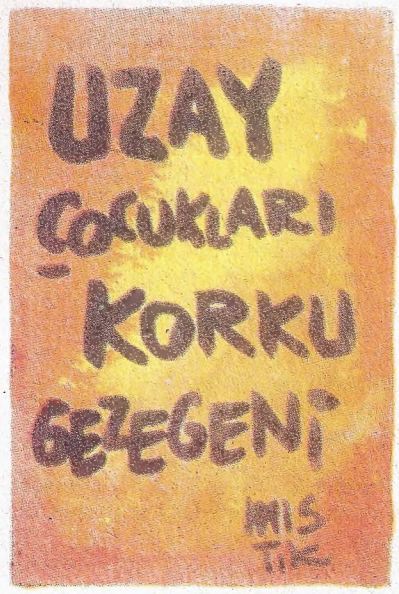

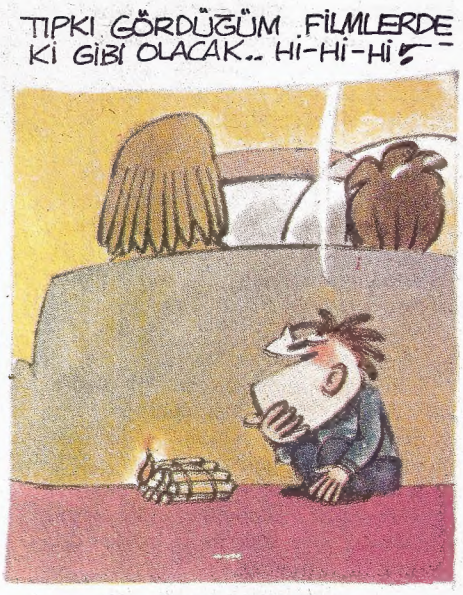

GEMİ BİR SÜRE GİTTİKTEN SONRA RIHTIMA YANAŞTI VE YÜKÜNÜ BOŞALTMAYA BAŞLADI...

TAMAM KAPTAN BÜTÜN YÜKÜ BOŞALTTIK!

İYİ. HİÇ DURMAYIN YENİ MALLARI YÜKLEYİN!

HAYDİ ÇABUK OLUN DAHA ÇABUK!

AAA! BU GEMİ BOMBA TAŞIYORMUŞ!

HAYDİ ÇABUK OLUN DAHA ÇABUK!

AAA! BOMBA BOŞALTTILAR YENİDEN BOMBA YÜKLÜYORLAR.. BU İŞİ ANLAMADIM!

HEY KAPTAN NEDEN BOŞALTTIĞINIZ BOMBALARI YÜKLÜYORSUNUZ?

BİLMİYORMUSUN CAHİL? ÖTEKİ ÜLKEDEKİ YAPILAN BOMBALARI BU ÜLKEYE GETİRDİK..

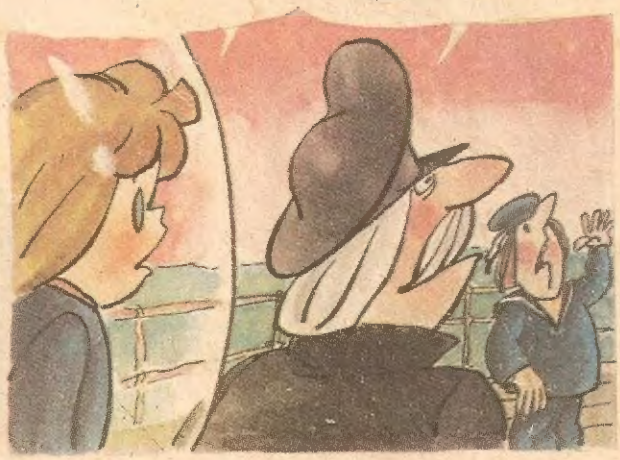

BU ÜLKEDE YAPILAN BOMBALARI DA ÖTEKİ ÜLKEYE GÖTÜRECEĞİZ. ÜLKELERİMİZ BİRBİRLERİYLE SİLAH ALIŞVERİŞİ YAPARLAR!

İYİ AMA BU GEZEGENDE YALNIZCA İKİ ÜLKE VAR.. BİRBİRLERİYLE SAVAŞIYORLAR... DÜŞMAN ÜLKEYE SİLAH SATMAK GARİP DEĞİL Mİ?

GARİP OLMASINA GARİP AMA, SAVAŞ HER ŞEYİ BOZDU, TOPRAK VERİMİNİ YİTİRDİ, ALIP SATACAK EKİNİMİZ KALMADI...

EVET, SAVAŞ KÖTÜ BİR ŞEYDİR YIKILANLARI YENİDEN YAPMAK ÇOK ZORDUR BİLİYORUM!

EE... NE YAPALIM ŞİMDİ? UZUN SAVAŞ YILLARI SÜRESİNCE HERKES BOMBA YAPMAYI ÖĞRENDİ...

ANLIYORUM.. KÖR KÜ GEZEGENİNİ DAHA İYİ ANLIYORUM!

HEY SEN KİMSİN BE? BEN DE BOŞ BULUNDUM SORULARINI YANITLIYORUM...

BİR CASUS OLACAK EFENDİM...

BİR CASUS HA? HEMEN GÖTÜRÜP İLGİLİLERE TESLİM EDİN!

EMREDERSİNİZ KAPTAN!

GEMİDE BİR CASUS YAKALADIK!

ÇOK İLGİNÇ BİR BALONUN İÇİNDE SAKLANAN CASUSLA İLK KEZ KARŞILAŞIYORUM.. SAYIN BAYA HABER VERELİM.

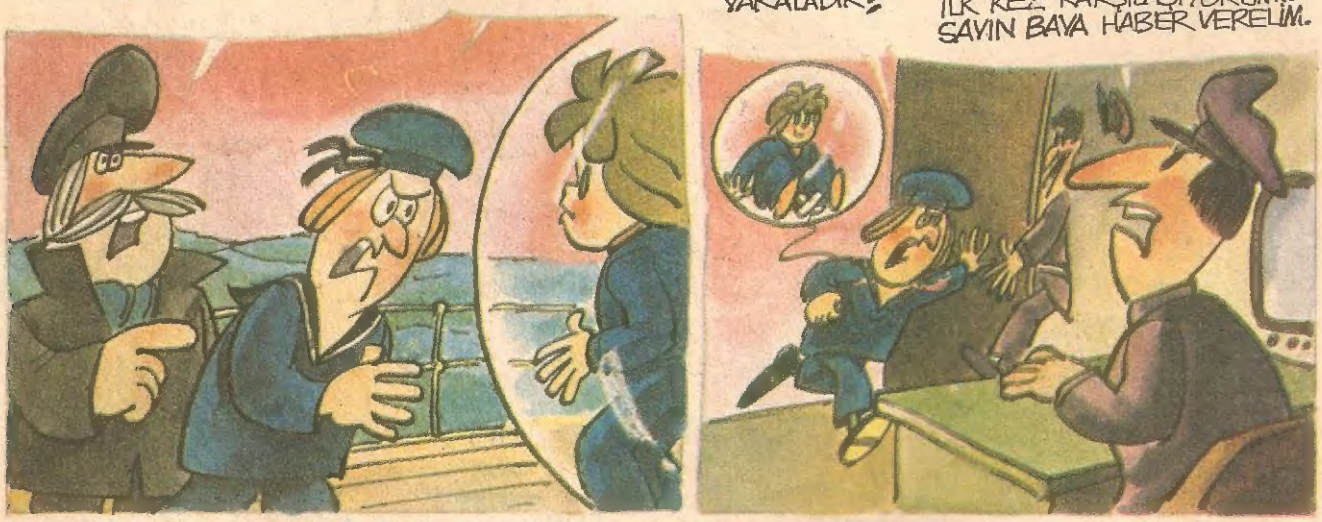

BALONDA YAŞAYAN BİR CASUS YAKALADIK SAYIN BAYIM!

BURAYA GETİRİN ONU!

BUYURUN SAYIN BAYIM CASUSU GETİRDİM...

HIM! DEMEK FUTBOL MAÇINDAN SAĞ ÇIKABİLDİN HA?...

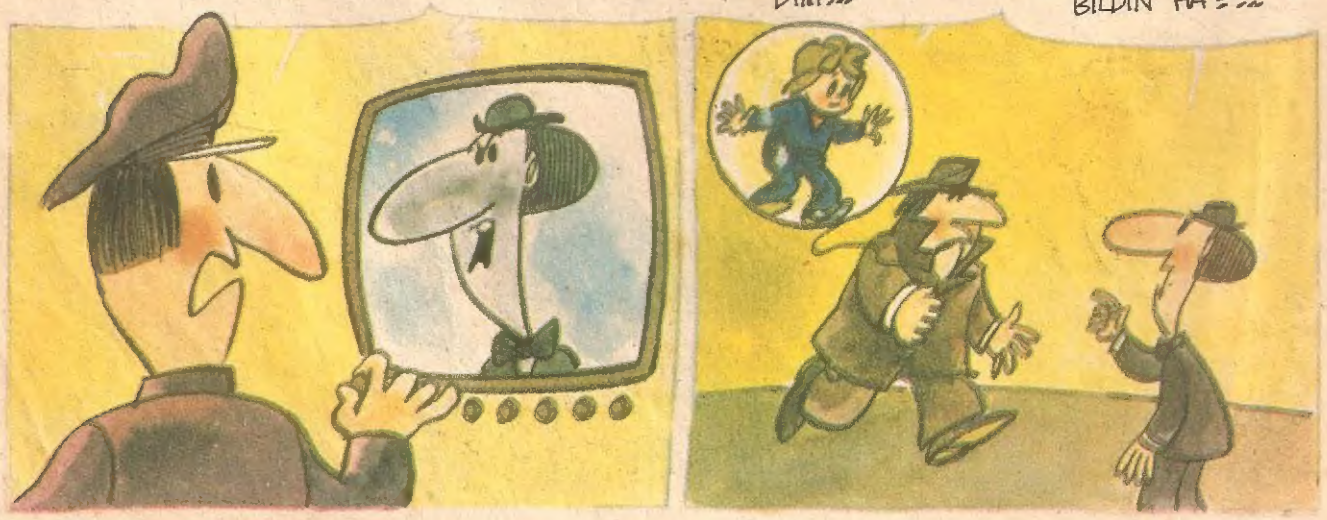

ŞAŞIYORUM NASIL KAÇABİLİYORSUN HEP ELİMDEN? BİR TÜRLÜ BAŞ EDEMEDİM.. NEDİR SENDEN ÇEKTİĞİM?

BİZ ÇOCUKLAR İŞTE BÖYLE CIVA GİBİ ELE AVUCA SIĞMAYIZ.

GEL BİRAZ GEZİDİREYİM SENİ.

İŞTE EN BÜYÜK FABRİKALARIMIZDAN BİRİ.. ARI GİBİ ÇALIŞIR İNSANLAR BURADA.. AMA BAL ÜRETMEZLER.. YALNIZCA BOMBA ÜRETİRLER...

AYNI ŞEYLERİ YAPMAKTAN SIKILDIM...

SEN DE BAŞKA BİR İŞ ÖĞRENSEYDİN.

ÖTEKİ FABRİKALARINIZDA NELER YAPILIR?...

HEP AYNI ŞEY.. BAŞKA İŞ YAPMAYI UNUTTUK...

YARARLI MAKİNALAR YAPMAYI DENESENİZ.

HİÇ AKLIMIZA GELMEMİŞTİ. NASIL OLACAK BU İŞ?

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

AZİZ NESİN

KENDİNİ BEĞENMİŞ BADEM AĞACI

YEMİŞ ağaçları, yılda altı kez giysi değiştirir.

Yazın, yapraktan giysileri vardır. Yapraktan yapılma bu giysiler yeşildir. Ama hep bir örnek yeşil değil. Kimininki açık yeşil, kimininki koyu yeşildir.

Güzün, yemiş ağaçlarının giysilerinin rengi açılır. Yapraktan giysiler sararır, solar, ya da kızarır.

Kış gelince yemiş ağaçları giysilerinden soyunurlar. Çıplak kalırlar.

Kışın kar yağarsa, yemiş ağaçları da kardan yapılma ak giysilerini giyinirler.

İlkyaz gelince, yemiş ağaçları yeniden giyinirler. Bu kez giysileri, yeşil üzerine çiçeklidir. Bu çiçekler, yeşil yaprakları süslerler. O çiçekler de renk renktir: Ak, pembe, sarı, kırmızı, açık mor...

Yazın, giysilerdeki çiçeklerin yerini yemişler alır. Bu kez de yemiş ağaçları, yemişlerle süslü yeşil giysilerini giyinirler.

O bahçede pekçok yemiş ağacı vardı: Elma, armut, ayva, nar, erik, badem, kayısı, şeftali, vişne, kiraz, daha ne yemişler...

O kış havalar çok soğumuştu. Bütün yemiş ağaçları yapraklarını dökmüşler, çıplak kalmışlardı. Rüzgâr estikçe, üşüyen ağaçların dalları tirtir titriyordu.

Soğuk daha da arttı. Kar yağmaya başladı. Yemiş ağaçları, kardan yapılma ak giysilerini giyindiler.

Bikaç gün sonra kar eridi. Üstelik güneş de çıktı. Mevsim kıştı ama, hava ılınmıştı. Kış ortasında yaz olmuştu sanki. Havalar ılınınca, ağaçların köklerinden gövdelerine, gövdelerinden de dallarına doğru özsu yürümeye başlamıştı.

Bütün yemiş ağaçlarında ilkyaz özlemi başlamıştı. "Ah, bir ilkyaz gelse de, çiçeklensek..." diyorlardı. İlkyazın, yeşil üstüne çiçekli giysilerini giyinip kuşanacaklardı. Süslenip püslenecekler di. Ama ilkyaza daha çok zaman vardı.

Kış ortasında o ılık havalar sürüyordu.

Bahçedeki yemiş ağaçları arasında yirmi tane badem ağacı vardı. Bu badem ağaçlarından birinin kökü derindeydi. Toprağı bol ve gübreliydi. Böyle olduğu için de soğuktan iyice korunmuştu. Bu yüzden kökündeki özsuyu dallarına çabuk yürüdü. Dallarında tomurcuklar oluştu. Sonra bu tomurcuklar patladı, çiçekler açtı. Bahçedeki yemiş ağaçları içinde, salt o badem ağacı çiçeklenmişti. Çiçekli giysisini giyinmişti. Koca bahçenin içinde bitek kendisinin çiçek açmış olmasından çok böbürleniyordu. Öbür, yemiş ağaçlarının çıplak dallarına bakıp bakıp,

— Oh ya, hiçbirinizin çiçeği yok işte... Ben çiçeklenip donandım... diyordu.

Bütün öbür yemiş ağaçları, o çiçekli badem ağacını kıskanıyorlardı. Ama en çok kıskanan, çiçek açmamış badem ağaçlarıydı. Hep bir türdendiler. Hepsi de badem ağacıydılar. Neden yalnız o çiçek açmıştı da, kendileri çiçek açamamıştı!

Hepsinden önce çiçek açtı diye kendini beğenen genç badem ağacı, böbürlendikçe böbürleniyordu. Öbürleri de kıskançlıklarından çatlayacaklardı. Bu kıskanç yemiş ağaçlarından biri, çiçekli badem ağacı için şöyle şeyler söyledi:

— O, görmemişin biri ... Kış ortasında hiç çiçekli giysi giyilir miymiş... Bizim de çiçekli giysilerimiz var, ama giymek için zamanını bekliyoruz.

Çiçekli badem ağacı, öbürlerinin, kıskançlıklarından böyle söylediklerini biliyordu.

— Beni çekemiyorsunuz da, ondan böyle dedikodu yapıyorsunuz... dedi.

Çiçek açmış badem ağacının övündüğü kadar da vardı. Ordan geçenler, o koca

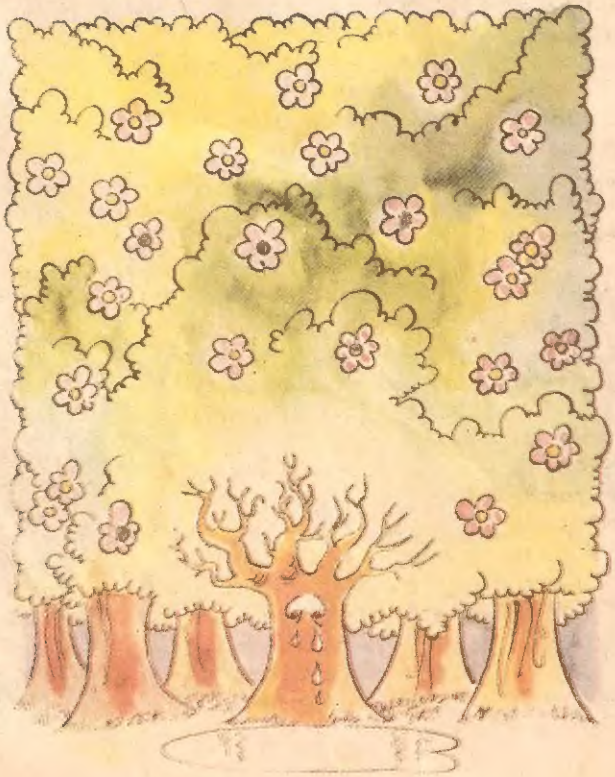

YAZAR

1915'te İstanbul'da doğdu. Harb Okulu'nu bitirdikten sonra gazeteciliğe atıldı. Çeşitli gazetelerde ve dergilerde yazılar yazdı. "Damda Deli Var", "Şimdiki Çocuklar Harika" onun yayımlanmış kitaplarından bazıları... Nesin'in ayrıca Milliyet Yayınları, Yeni Çocuk Dizisi'nde yayımlanmış, "Aziz Dede'den Masallar" adlı bir kitabı var...

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

ZAVALLI KARDAN ADAM

BU bakkal Osman da çok fena. Kendini sokağın bekçisi sanıyor. İsteyerek mi oldu sanki? Tombul teyze gelip çarptı kardan adamımıza. Hem biz onun için kaç saat uğraşmıştık. Ne olacak şimdi? Paramparça oldu zavallı kardan adam. Kafası bir yana düştü, dövdesi bir yana. Kar da yağmaz artık.

Murat'ın babası bizi yakalayamadı. Soluk, soluğa kaçtık. Elindeki kocaman odunu sallayarak bize uzaktan seslendi:

— Kemiklerinizi kıracağım vallaha! Siz bir daha gelirsiniz bakalım burayaaa!

Murat ağlamaklı oldu. "Ben nasıl gideceğim şimdi eve?" dedi. "Ne yapalım aslanım?" dedim. "Annem beni de dövecek. Pencereden bakıyordu. Gördü. Kurtuluş yok." Salih gülmeye başladı. "Kadın amma tosladı haaa!" diyordu. "Acaba bir şey olmuş mudur?"

Tombul teyzeyi komşular kollarından tutup kaldırdılar. Evine götürdüler. Kadıncağız dizlerini döverek bağırıp, çağırıyordu. Bize bağırıyordu anlaşılan. Ama sokağın taa öteki ucundan duyamıyorduk ne dediğini.

Bizim sokakta bir Ayten abla var. Herkesi tanır. Annem, "Biraz delidir" diyor onun için. "Pencereden inmiyor sabahtan akşama kadar. Bütün sokağa çene yetiştirir. Kimin başı ağrıyor bilir. Kim gezmeye gidiyor. Kim, kime borçlu bilir. Ayaklı haber ajansı."

Ayten abla hemen sokağa çıktı. Elinde bir kürek var. Söylene, söylene karları temizlemeye başladı:

— Sizi edepsizler siziiii! Nedir sizden çektiğimiz canım? Kadın az kalsın ölüyordu vallahi. Bir daha bu sokakta kardan adam yapmak yok!

"İyi be!" dedim Salih'e. "Sanki hergün kar yağıyor. Oynamayacak mıyız?" Salih pis, pis bakıyordu Ayten ablaya. Ellerini beline koymuştu. "Ama ne?" diye homurdandı. Ayten kardan adamımızın sağlam kalan parçalarını da kürekliyordu. Düşman bile yapmaz bunu.

"Yoooo! Bu kadarı fazla" dedim. Hemen sipere yattık. Kartopu yapmaya başladık. "Ne olacaksa olsun artık" dedim içimden. "İsterse babam bi güzel dövsün".

Az sonra Salih, "Ateeeeeeeş!" diye bağırdı. Siperden kalkmıştık. Ayten abla neye uğradığını şaşırmıştı. " Güüüm! Güüüüm !" indiriyorduk kartoplarımızı tepesine. Küreği atıp evine öyle bir kaçış, kaçtı ki.

bahçenin içinde allanıp pullanıp çiçeklenmiş olan o badem ağacından gözlerini alamıyorlardı.

Bahçenin dibinde çok yaşlı bir yemiş ağacı vardı. O denli yaşlıydı ki, artık eskisi gibi bol yemiş veremiyordu. Bu yaşlı ağaç, çok az konuşurdu. Bu tartışmaya da katılmamıştı. Ama her ağaçtan bir ses çıktığını gördü. Söze karışmak zorunda kaldı.

— Çocuklar, dedi, hepimizden önce çiçek açmış olan o genç badem ağacını boşuna kıskanmayın. O zavallıya acıyın... Çünkü, o zavallı, tek başına çiçek açarsa, ilkyazı kandırıp, erken getirebileceğini sanıyor. Oysa, her mevsim, belli zamanda gelir... Daha kış bitmedi. Ne olacağı belli değil. Biz o kendini beğenmişi, bir de yemiş zamanı görelim.

Çiçekli genç badem ağacı, yaşlı ağacın bu sözlerinden çok utandı. Öyle utandı ki, ak çiçekleri kızarıp pembeleşdi.

Havalar ılıktı ama, kış daha geçmemişti. Birden havalar bozdu yine. Soğuklar arttı. Önce kar yağdı. Sonra don oldu. Her yer buz tuttu. İşte o zaman, genç badem ağacının erken açan bütün çiçekleri döküldü.

İlkyaz geldi. Bahçedeki bütün yemiş ağaçları, çiçekli giysilerini giyindiler. Yalnızca o erken çiçeklenen badem ağacı çiçek vermedi. Çünkü, bir ağaç, yılda iki kez çiçek açmaz.

Yaz geldi. Yemiş ağaçlarının çiçekleri yemiş oldu. Ağaçlar, yeşil üstüne yemiş süslü giysilerini giyindiler.

Erken çiçek açmış olan badem ağacı, o yaz yemiş de veremedi. Dalları yemişsizdi. Çünkü ağaçlar, çiçek açmayınca yemiş de veremezler.

Bütün öbür yemişli ağaçlar, o yemişsiz badem ağacını alaya almaya başladılar:

— Hadi, şimdi de böbürlensene bakalım... Nerde senin yemişlerin!

Yaşlı yemiş ağacı onları şöyle uyardı:

— Alay etmeyin çocuklar. Sizin de başınıza gelebilir... Hava, sizi de kandırabilir. Sakın, kanmayın!

Yemişsiz badem ağacı, kalın dallarından gövdesine doğru, reçine akıtarak ağlıyordu. Ağlaya ağlaya şöyle dedi:

— Bağışlayın kardeşlerim! Ben kendiliğimden çiçek istememiştim. Ama birden gönlümde ılık bir ilkyaz esti. Bir ılık esinti duydum içimde... İşte o beni kandırdı. Gelecek yıl, ben de sizinle birlikte çiçek açacağım, hep birlikte yemiş vereceğiz.

Milliyet

ÇOCUK

AVRUPA'DA

Dergimiz, Milano'da düzenlenen uluslararası toplantıda büyük ilgi uyandırdı... Okurlarımızın yapıtları, Avrupa'nın önemli çocuk dergilerinde yayımlanacak...

OCAK ayı sonunda İtalya'da, Milano'da çok önemli bir uluslararası toplantı yapıldı. Toplantıyı düzenleyen, bu yıl 70. yaşını kutlayan eski bir çocuk dergisiydi: "Corriere dei Piccoli"... Toplantının konusu ise, "Uluslararası Çocuk Yılı'nda Çocuk Dergilerine Düşen Görevler"...

11 ülkeden 19 yöneticinin katıldığı toplantıya, ülkemizi temsil etmek için "Milliyet Çocuk Dergisi" çağrılmıştı. Açılış konuşmasını yapan Dr. Arnoldo Farina, bu toplantıya "Avrupa'da yayımlanan en kaliteli çocuk dergilerinin yöneticilerinin çağrıldığını" belirtti.

Bu uluslararası toplantıda temsil edilen ülkeler, listede belirtilen sıraya göre şunlardı:

Türkiye, İrlanda, Yunanistan, Hollanda, Danimarka, Fransa, Macaristan, İsveç, Avusturya, Federal Almanya ve İtalya...

Toplantının başlangıcında, her yönetmen, kendi dergisini tanıttı. Dergilerin çoğu aylıktı. İçlerinde sekizi haftalıktı ve sayfa sayısı bakımından birinciliği "Milliyet Çocuk Dergisi" elinde tutuyordu.

Devletin ya da başka bir resmi kuruluşun desteği olmadan yayımlanan dergiler arasında da, "Milliyet Çocuk Dergisi", "Corriere dei Piccoli"den sonra, baskı sayısı bakımından, ikinciliği elinde bulunduruyordu.

Bu tanıtıcı konuşmalardan sonra, dergiler arasındaki işbirliği konusu ele alındı. Ortak yarışmalar yapılması kararlaştırıldı. Bu arada, dergimizin düzenlediği "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi İlkeleri Öykü Yarışması" olağanüstü ilgi uyandırdı. Bir çok Avrupa dergisi, açtığımız yarışmada derece alan öyküleri yayımlamayı kabul etti.

Yine, her dergiye okurların gönderdiği şiir, kısa yazı, resim gibi yapıtlardan yapılacak seçmelerin bütün dergilerde yayımlanması kabul edildi.

Ayrıca, önümüzdeki ay ortak bir yarışma açılması kararlaştırıldı. Yarışmanın konusu olarak, "Uluslararası Çocuk Yılı'nda çocukların bu konuda ne düşündükleri" saptandı. Bu yarışmanın soruları kısa bir süre sonra bütün dergilerde yayımlanacak ve her dergi, seçtiği yanıtları öteki dergilere gönderecek. Böylece, bir Türk çocuğu-

nun düşünceleri, öteki ülkelerin çocuklarının düşünceleri gibi, 11 dilde yayımlanacak.

Toplantının sonunda bir de bildiri yayımlandı. Dergi yönetmenlerinin imzaladıkları bildiride özetle şunlar belirtildi:

"Uluslararası Çocuk Yılı'nın, dünya çocuklarının gereksinimlerini karşılamak bakımından, devlet yetkililerine, resmi olmayan kuruluşlara, yayın organlarına ve bireylere bir uyarı olmasını diliyoruz.

Büyüklerle çocuklar arasında karşılıklı ilişkiler sağlamlaştırılmalıdır. Çocuklar, silâhlanma yarışının, hava kirlenmesinin ve buna benzer tehlikelerin yaratacağı sakıncalardan korunmalıdır.

Çocuklara eğlence ile bilgi bir arada verilmelidir.

Bu konuda okullara, çocuk dergi ve gazetelerine büyük görevler düşmektedir."

Üstte: Toplantıdan bir görünüş...
Ortada: (Sağdan sola) İtalya temsilcisi, Hollanda temsilcisi ve Yazı İşleri yönetmenimiz Ülkü Tamer...
Altta: "Corriere dei Piccoli" dergisi yönetmeni Bayan J.R. Pellegrini ile Dr. Arnoldo Farina...
Aşağıda: Bayan Pellegrini'nin "Milliyet Çocuk Dergisi" okurlarına gönderdiği mesaj: "Corriere dei Piccoli, Milliyet Çocuk Dergisi'ni tanımaktan mutluluk duyuyor ve Türkiye ile İtalya'nın artık daha yakın olduğuna inanıyor. Şimdilik hoşça kalın... —Jose Rinaldi Pellegrini"

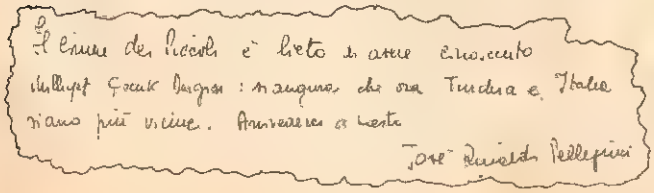
Il Corriere dei Piccoli è lieto di avere stabilito
Milliyet Çocuk Dergisi : auguro che ora Turchia e Italia
siano più vicine. Arrivederci e tanti
José Rinaldi Pellegrini

FEN VE TABİAT

MADDE VE ENERJİ-2

1. Enerji nedir?
   (a) Maddelerde bulunan iş yapma gücüdür.
   (b) Elektriğin bilimsel adıdır.
   (c) Yeraltından petrol çıkarma işlemidir.
   (d) Barajlarda akarsulardan yararlanma işlemidir.

2. Aşağıdakilerden hangisi, doğal bir enerji kaynağı değildir?
   (a) Rüzgâr.
   (b) Su.
   (c) Gece.
   (d) Güneş.

3. İnsanlar, yüzyıllar boyunca çalışarak, araştırma ve incelemeler yaparak bazı enerji kaynakları elde etmişlerdir. Aşağıdakilerden hangisi, bu tür bir enerji kaynağı değildir?
   (a) Pervane.
   (b) Isı.
   (c) Elektrik.
   (d) Atom.

4. İnsanlara işlerini yapmakta kolaylık sağlayan araçlara genel olarak ne ad verilir?
   (a) Taşıt.
   (b) Makine.
   (c) Motor.
   (d) İşlev.

5. Tekerlek, aşağıdaki türlerden hangisine girer?
   (a) Kama.
   (b) Eğik düzlem.
   (c) Makara.
   (d) Silindir biçimli parça.

6. Kaldıraçlarda, dayanak noktasıyla kaldırılan şey arasındaki bölüme ne ad verilir?
   (a) Destek.
   (b) Yük kolu.
   (c) Güç kolu.
   (d) Tahtaravalli.

7. Maşa, aşağıdaki türlerden hangisine girer?
   (a) Eğik düzlem.
   (b) Kaldıraç.
   (c) Silindir biçimli parça.
   (d) Makara.

8. Evlerimizdeki merdivenler, aşağıdaki türlerin hangisine girer?
   (a) Eğik düzlem.
   (b) Silindir biçimli parça.
   (c) Kaldıraç.
   (d) Makara.

9. Vida, aşağıdaki türlerden hangisine girer?
   (a) Eğik düzlem.
   (b) Kaldıraç.
   (c) Kama.
   (d) Makara.

10. Kesici dişlerimiz, aşağıdaki türlerden hangisine girer?
   (a) Silindir biçimli parça.
   (b) Kaldıraç.
   (c) Makara.
   (d) Kama.

11. Palanga nedir?
   (a) Otomobillerde, vites kolunun yanında bulunan bir parçadır.
   (b) Kaldıraçtaki belli başlı noktalardan biridir.
   (c) Makaralarda kullanılan bir düzendir.
   (d) Kamanın öteki adıdır.

12. Dişli çarklarda dişlerin sayısı eşitse, dönme hızları nasıl olur?
   (a) Dönme hızı eşit olur.
   (b) Dönme hızı daha büyük olur.
   (c) Dönme hızı daha küçük olur.
   (d) Dişli çarklarda dişlerin sayısının az ya da çok oluşu, dönme hızını etkilemez.

13. Makinelerin bazı yerlerine yerleştirilen madeni bilyalar ne işe yarar?
   (a) Sürtünmeyi önlemeye yarar.
   (b) Makinenin ağırlığını azaltmaya yarar.

MATEMATİK PROBLEMLERİ

ALAN

① Ali, üç dosya kâğıdının toplam alanını bulmak istedi. Kâğıtların uzunlukları 29 santimetre, genişlikleri de 23 santimetreydi. Acaba üç kâğıdın toplam alanı ne kadardır?

② Ayşe, dört karton aldı. Kartonların uzunlukları 69 santimetre, genişlikleri 48 santimetreydi. Acaba dört kartonun toplam alanı ne kadardı?

③ Ali'nin babası, yazıhanesinin tabanını halıyla kaplattı. Yazıhanenin uzunluğu 6 metre, genişliği 4.5 metreydi. Halının metre karesi 260 liraydı. Acaba bu iş için kaç lira harcadı?

④ Ayşe'lerin oturma odasının uzunluğu 5 metre, genişliği 4.5 metreydi. Odayı halıyla kaplattılar ve bu iş için 4950 lira harcadılar. Acaba halının bir metre karesi kaç liraya geldi?

(c) Makinenin taşıyacağı ağırlığın daha da arttırılabilmesine yarar.
(d) Makinenin güzel görünmesine yarar.

14. Demir, kobalt ve nikel gibi bir takım metalleri dışarıdan hiç bir etki olmaksızın kendine çeken cisimlere ne ad verilir?
(a) Çekim.
(b) Mıknatıs.
(c) Maden.
(d) Kutup.

15. Sesin havada yarattığı titreşimlere ne denir?
(a) Melodi.
(b) Ezgi.
(c) Ses dalgaları.
(d) Yalıtım.

16. Aşağıdaki müzik aletlerinden hangisi bir telli saz değildir?
(a) Viyolonsel.
(b) Harp.
(c) Obua.
(d) Bağlama.

17. Aşağıdaki müzik aletlerinden hangisi bir nefesli saz değildir?
(a) Flüt.
(b) Ney.
(c) Trompet.
(d) Trampet.

18. Aşağıdaki müzik aletlerinden hangisi bir vurma saz değildir?
(a) Saksafon.
(b) Zil.
(c) Üçgen.
(d) Darbuka.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

FEN VE TABİAT

1—c 2—b 3—a 4—b 5—b
6—d 7—c 8—a 9—a 10—c
11—c 12—c 13—d

MATEMATİK

1 — 225 metre kare
2 — 5100 lira
3 — 16225 lira
4 — 113.75 metre kare

GENEL KÜLTÜR

1—b 2—d 3—d 4—a 5—a
6—b 7—d 8—a 9—a 10—b

GENEL KÜLTÜR

1. Orta Çağ'da milyonlarca kişinin ölümüne yol açan ve "Kara Ölüm" olarak adlandırılan bulaşıcı hastalık, aşağıdakilerden hangisiydi?
(a) Tifo.
(b) Tifüs.
(c) Veba.
(d) Kolera.

2. 1752 yılında Eylül ayı 30 gün yerine 19 gün sürdü. Acaba neden?
(a) O yılın takvimleri basılırken bir yanlışlık yapılmıştı. İnsanlar bu yanlışlığı kabullenmek zorunda kaldılar.
(b) O yıl, dünya güneşin çevresinde dönüşünü 19 gün önce tamamlamıştı.
(c) O yıllarda aylar 30'ar ve 31'er gün değil, 19'ar ve 20'şer gün sürüyordu.
(d) O yıla kadar, bir yılın uzunluğu 365 1/4 gün olarak hesaplanmıştı. Bu, gerçek yıldan 11 dakika uzundu. Bilim adamları, yüzyıllar boyunca 11 gün fazlalığa neden olan bu yanlışı, 1752'den 11 gün çıkararak düzelttiler.

3. 1884'te Üsküp'te doğdu... 1958'de İstanbul'da öldü. Yirminci yüzyıl Türk şiirinin en önemli adlarından biridir. Divan edebiyatı anlayışını çağımızda da sürdürmüştür. "Sessiz Gemi", "Açık Deniz", "Itri", "Hayal Şehir" gibi şiirleri çok ünlüdür. Bu şairimiz kimdir?
(a) Orhan Veli Kanık.
(b) Yahya Kemal Beyatlı.
(c) Ahmet Haşim.
(d) Cahit Sıtkı Tarancı.

4. Paris'te kent içi ulaşımı sağlayan yeraltı treni ne adla anılır?
(a) Tünel.
(b) Metro.
(c) Kara ulaşım.
(d) Dip-tren.

5. Dünyanın en büyük yapılarından biri sayılan Mozole nerede bulunuyordu?
(a) Türkiye'de, Bodrum'da.
(b) İtalya'da, Roma'da.
(c) Fransa'da, Nice'de.
(d) İran'da, Tahran'da.

6. Kâğıt bulunmadan önce, kitaplar parşömene yazılıyordu. Parşömen, neden yapılıyordu?
(a) Bitki yaprağından.
(b) Hayvan derisinden.
(c) Kömür tozundan.
(d) Talaştan.

7. Televizyona aktarılan "Cehennem Sıcağında" dizisi, ünlü bir yazarın öykülerinden uyarlanmıştı. Çağımızın en büyük romancılarından biri sayılan ve Nobel Edebiyat Ödülü'nü de alan bu yazar kimdir?
(a) Jules Verne.
(b) William Faulkner.
(c) Agatha Christie.
(d) Graham Greene.

8. Avustralya'nın en yüksek dağı hangisidir?
(a) Everest.
(b) Mont Blanc.
(c) Kilimanjaro.
(d) Kosciusko.

9. Astrofizik nedir?
(a) Uzay koşullarını inceleyen bilim dalıdır.
(b) Kalp hastalıklarını inceleyen bilim dalıdır.
(c) Usta fizikçilere verilen addır.
(d) En büyük bilim ödülüdür.

10. Tiyatro tarihinin en ünlü cümlelerinden biri sayılan "Olmak ya da olmamak" cümlesini hangi yazarın oyununda kim söyler?
(a) Moliere'in oyununda Tartuffe.
(b) Haldun Taner'in oyununda Keşanlı Ali.
(c) Shakespeare'in oyununda Hamlet.
(d) Ibsen'in oyununda Solness.

SANIRIM geçen haftanın ana sözcüğünü kolayca bulmuşsunuzdur sevgili çocuklar. Eğer verdiğimiz ipuçlarını doğru değerlendirdiyseniz; bulamadığımız bir sözcükten ötürü bezmeden öteki sözcükleri aradınız. Ana sözcüğümüz GÜNEŞ'ti. Dünyamıza ısı ve ışık verir güneş. Böylece yaşamın kaynağıdır. Kendi sistemindeki gezegenlerin de merkezidir. Dünyamızdan uzaklığı 149. 500.000 km.dir. Kızgın gazlardan oluşmuştur. Gökbilimciler onu ışıkküre, renkküre, taç olmak üzere üç bölümde incelerler. Birinci bölümü çıplak gözle görmeyiz. Ancak güneşin doğuş ve batış zamanında görürüz. Taç kısmını da güneşin tutulduğu zaman görebiliriz. Türeteceğimiz sözcüklere gelince şunları bulmamız gerekirdi: 1. Gün. 2. Günaydın. 3. Gündem. 4. Güney. 5. Günlük. 6. Ünlü. 7. Ünsüz. 8. Eş. 9. Eşit. 10. Eşme...

Bu haftanın sözcüğüne gelince somut anlamlı, bir özel addır. Bakın ne diyor kendisi: Coğrafya derslerinden tanırsınız beni. Üç heceli, bileşik yapılıyım. Ünlü romancımız Yaşar Kemal'in bir romanının adında geçerim. Uluyum, görkemliyim. Ne ki bunlar beni bulmanıza yetmez. Öyleyse kimi ipuçları vereyim:

1. İlk üç harfimin oluşturduğu sözcüğün sonuna dallı sözcüğünü eklerseniz bileşik bir sözcük oluşur. Anlamı, mor kadife üzerine sırma ile kabartma dal, yaprak ve çiçek işlenmiş giysi demektir. (. . . . .)

2. İkinci ve üçüncü harflerim de çok anlamlı bir sözcük oluşturur. Bu sözcüğü yukarıdan aşağıya gel anlamında buyruk olarak kullanırız. (. .)

3. İkincide bulduğunuz sözcüğün sonuna —ce'yi eklerseniz, kalın ya da kaba sözcüklerinin karşıt anlamlısını bulursunuz. Bulduğunuz bu sözcüğü duygu ve davranış yönünden sevgimizi kazanmış kişiler için kullanabiliriz.

4. —ce yerine —dirim'i eklerseniz alışverişte geçen, daha çok fiyatlarla ilgili yeni bir sözcük üretmiş olursunuz. (. . . . .)

5. —dirim yerine —iş ekini getirdiniz mi yokuş sözcüğünün karşıt anlamlısını bulursunuz.

6. —iş değil de —me getirdiniz mi bulacağınız sözcük bir hastalık adı olur. Bu hastalığın belirtisi, hareket ve duyumun yitirilmesidir. (. . . .)

7. Dördüncü, beşinci ve altıncı harflerimin oluşturduğu sözcük bir eylem köküdür. Bu köke —maca eklerseniz bir hastalık adı çıkar ortaya. Daha çok nöbet nöbet kendini gösterir bu hastalık. Bulaşıcı ve salgındır. Özellikle çocuklarda görülen bir hastalıktır. Ona yakalananlar öksürürken, morarır, horoz ötüşünü andıran bir ses çıkarırlar. (. . . . .)

8. —maca yerine— az getirirseniz çok anlamlı bir sözcük elde etmiş olursunuz. Öyle ki bu sözcük hem bir organ adıdır hem de coğrafyada başka kavramları karşılar. Sözgelimi organ adı olarak onu duydunuz mu gırtlak, yutak, geniz, bademcik.... gibi sözcükler gelir aklınıza. Coğrafyada ise iki dağ arasında kalan dar geçit ya da iki kara arasındaki dar deniz anlamına gelir. (. . . . .)

9. Sekizinciye —li ekini eklerseniz yapacağınız sözcük yemek isteği çok olan anlamında kullanılır. (. . .)

10. Dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci seslerimin oluşturduğu sözcük, damızlık erkek sığır demektir. Birisinin çok güçlü kuvvetli olduğunu anlatmak istersek ona benzetiriz. (. . . .)

Beni buldunuz değil mi? Haydi bir ipucu daha, günümüz ozanlarından Mehmet Başaran'ın şu dizelerindeyim:

Şafak söktü Aladağ boyandı kana
Başım döner sana baksam Binboğa
Göğsü güzel Erciyes çalım içinde
Köroğlu olsam Bolu dağında
Hey heyyy yine de heyyy derim
Bu toprak üstünde bu gök altında biçare olunur mu hiç

1	2	3	4	5	6	7	8

KENDİNİ BEĞENMİŞ BİRİSİ

Kibirlileri hiç sevmediğim halde
Oysa, ben de kendini beğenmiş birisi
Olur da çıkarım fazla şişirilince
Bilirim, patlayacaktır böyle balonlar!

BALONLARIN DOSTU KİM

Gökyüzünde yitip gitti, denir ya hep
Ben uçarım gökyüzünde, çocuklar uçar
Nasıl uçarım, nereye giderim bilinmez
Bunu çocuklar bilir, bir de balonlar.

GÖKTE ÇOCUKLAR

Yeryüzü ve evren balona benzer
Unutmamalı bunu bütün çocuklar
Tükenmez bir güneş demeti gibi
Yıldızlara uçsun, gökte çocuklar.

TEKİN SÖNMEZ

TARİHTE BU HAFTA

BAĞIMSIZ KIBRIS İÇİN LONDRA ANLAŞMASI

BAĞIMSIZ Kıbrıs devleti kurulmasına yol açan anlaşma, 19 Şubat 1959'da Londra'da Türkiye, Yunanistan, İngiltere, Kıbrıs Türk ve Rum temsilcileri arasında imzalandı. Kurulacak devletin yapısını belirleyen bu anlaşmadan başka, Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'ye, koşullara uymazsa Kıbrıs'a el koyma hakkı tanıyan bir garanti anlaşması da yapıldı.

İmzalanan anlaşmaya göre, kurulacak devleti, tek aşamalı ve gizli genel oy ile beş yıl için seçilen bir Rum cumhurbaşkanı ve bir Türk başkan yardımcısı yönetecekti. Onlara, kendilerinin seçeceği 10 bakan (7'si Rum, 3'ü Türk) yardımcı olacak, bakanlar kararlarını salt çoğunlukta alacaktı. Cumhurbaşkanı ile yardımcısının alınan kararları geri çevirme (veto) hakkı vardı. Yasama gücü, beş yıl için seçilen ve 70 Rum'la 30 Türk'ten oluşan temsilciler meclisindeydi. Bu meclisin yetkisi dışında kalan konuları, biri Rum topluluğunca, öteki Türk topluluğunca seçilen iki ayrı meclis inceleyecekti. Çıkacak çatışmaları karara bağlamak üzere bir Yüksek Mahkeme kurulacaktı. Mahkemenin bir üyesi Rum, bir üyesi Türk olacak, yansız bir yargıç da başkanlık edecekti.

Kıbrıs bu aşamaya nasıl geldi, bunu anlamak için ada tarihine kısa bir göz atmamız gerekir. Adanın İsa'dan önce 1500 yıllarında Mısır egemenliğinde olduğu biliniyor. İÖ 715 yılında Asurluların egemenliğine geçiyor. Persler, sonra yine Mısırlılar egemen oluyorlar. İÖ 58 yılında Romalılar Kıbrıs'ı Kilikya'nın bir ili yapıyorar. Roma İmparatorluğu 395 yılında ikiye bölününce, Kıbrıs Doğu Roma'nın, yani Bizans'ın payına düşüyor. Müslüman Araplar 656–969 yılları arasında burayı vergiye bağlıyorlar. Haçlı seferine çıkan İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard, 1191'de ele geçirip burda bir Kıbrıs Krallığı kuruyor. 1489 yılında Venediklilere geçiyor egemenlik.

Osmanlılar Kıbrıs'ı 1571'de Venediklilerden aldılar. Lefkoşe merkez olmak üzere Girne, Baf ve Magosa sancaklarını içine alan bir eyalet oluşturuldu. Alanya, Silifke, Tarsus ve Kozan sancakları da bu eyalete bağlandı. Başlarına bir vali atandı. Anadoludan, özellikle İçel ve Konya bölgesinden göçmenler getirilerek adaya yerleştirildi. Adada bugün bulunan Türk halkının kaynağını bunlar oluşturdu. 1832'de Kıbrıs'ın yönetimi Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın eline geçtiyse de 1840'ta yine Osmanlılar yönetmeye başladı. 1878'te Ruslar karşısında Osmanlıların aldığı yenilgiden sonra Berlin anlaşmasıyla İngilizler adada üs kurmak hakkını ele geçirdi. Anlaşmaya göre egemenlik Osmanlılarda kalacak, İngiltere ada için her yıl vergi ödeyecekti. Osmanlıların Birinci Dünya Savaşı'na girmesi üzerine İngiltere 4 Kasım 1914'te Kıbrıs'ı kendi topraklarına kattı. 1923 Lozan Anlaşmasıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin de kabul ettiği bu duruma göre Kıbrıs, İngiliz Krallığı'nın sömürgeleri arasında yer aldı. 1951'e kadar, çeşitli ayaklanmalar ve ada halkıyla sömürge yönetimi arasında sürdürülen çekişmelerden sonra Yunanistan'ın adayı kendi topraklarına katmak istediği görüldü. Buna karşılık Türkiye de eski sahibi olarak Kıbrıs'ın kendisine verilmesini ileri sürdü.

Yunanistan Birleşik Milletler'e başvurup sonuç alamayınca, adada EOKA adlı örgüt İngiliz yönetimine ve Türk yurttaşlara karşı silâhlı eylemlere girişti. Kendi geleceğini kendisinin belirlemesi dışında Kıbrıs için getirilen çözümlere katılmayacağını bildiren Yunanistan'a karşılık, Türkiye adanın iki ülke arasında paylaşılmasını savunmaya başladı. İngiltere'nin özerklik verme ve yeni bir anayasa hazırlama girişimleri sonuç vermediği gibi, başbakan McMillan'ın sunduğu taslak da Yunanistan'ca kabul edilmedi. Gerginliğin artması üzerine, NATO bakanlar konseyi, bağımsız Kıbrıs devleti önerisini getirdi. Zürih kentinde bir araya gelen Türkiye ve Yunanistan başbakanları, 11 Şubat 1959'da bu öneriyi benimsediler. 19 Şubat 1959'da da sözkonusu anlaşma imzalanmış oldu.

KISACA

19 Şubat 1932 — Halkevleri kuruldu.

20 Şubat 1947 — İşçi ve İşveren Sendikaları Yasası kabul edildi.

22 Şubat 1832 — Ünlü Alman ozanı ve yazarı Wolfgang Goethe öldü. "Faust" adlı yapıtıyla tanınan Goethe'nin dünya dillerine çevrilen roman ve oyunları arasında "Genç Warther'in Acıları", "Egmont", "Wilhelm Meister", "Hermann'la Dorothea" ön sırada yer almaktadır.

23 Şubat 1921 — Ardahan'ın kurtuluşu.

23 Şubat 1945 — Türkiye, Almanya ve Japonya'ya savaş açtığını bildirdi.

24 Şubat 1918 — Trabzon'un kurtuluşu.

24 Şubat 1945 — Türkiye, Birleşmiş Milletler bildirgesine katıldı.

24 Şubat 1955 — Türkiye ile Irak arasında "Karşılıklı İşbirliği Antlaşması" imzalandı. Bölgenin güvenlik ve barışıyla ilgili devletlere açık olduğu duyurulan antlaşmaya aynı yıl içinde İngiltere, Pakistan ve İran da katıldı. Bağdat Paktı oluşturuldu. 1958'de krallığın yıkılmasından sonra Irak, bu pakttan ayrıldı. Amerika'yla öteki üyeler arasında karşılıklı anlaşmalar imzalandı. Paktın merkezi Ankara'ya aktarıldı ve adı CENTO olarak değiştirildi.

25 Şubat 1495 — Cem Sultan öldü. Fatih Sultan Mehmet'in küçük oğlu olan Cem Sultan, babasının ölümü üzerine tahtı ele geçirmek için ağabeyi Sultan II. Beyazıt'a karşı iki kez savaşmış, ikisinde de yenilgiye uğramıştır. Papalığa sığınarak İtalya'da yaşayan Cem Sultan'ın Farsça ve Türkçe şiirlerinden oluşan iki divanı vardır.

25 Şubat 1895 — Ünlü Fransız kimya bilgini Louis Pastaur (Lui Pastör) öldü. İnsanlığa yararlı birçok hizmeti olan Pasteur, özellikle şarbon, tavuk kolerası ve kuduz gibi bulaşıcı hastalıkların aşılarını bulmakla tanınmıştır.

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ

Resimler: SEMPE

ŞANSA BAK! DALGACI KOLUNU KIRDI!

DALGACI, evinde ufak kırmızı kamyonunun üstüne bastı, düştü ve kolunu kırdı. Biz çok üzüldük çünkü Dalgacı arkadaşımızdır, sonracıma ufak kırmızı kamyonu da tanıyordum: çok hoştu, yanıp sönen farları vardı, sanırım artık onarılması olanaksızdır.

Dalgacı'yı evinde ziyaret etmek istedik ama annesi bizi içeri sokmak istemedi. Dalgacı'yı tanıdığımızı, arkadaşları olduğumuzu söyledik, ama annesi Dalgacı'nın dinlenmesi gerektiğini, kendisinin de bizleri tanıdığını söyledi.

Bu yüzden bugün Dalgacı'nın sınıfa girdiğini görünce çok sevindik. Boynundan bağladıkları bir peçeteyle kolunu sarmışlardı başrol delikanlının yaralı olduğu filmlerdeki gibi, zaten filmlerde başrol delikanlının hep ya kolu yaralıdır ya omuzu, artık başrol delikanlılar bunu öğrenmeye başlayıp ona göre davranmalılar. Bizim ders başlayalı yarım saat olmuştu, bu yüzden Dalgacı öğretmenden özür dilemeye gitti, ama öğretmen Dalgacı'yı azarlayacağına, "Seni gördüğüme çok sevindim," dedi. "Alçılı bir kolla okula gelmek büyük yüreklilik. Umarım acı çekmiyorsundur." Dalgacı gözlerini faltaşı gibi açtı: sınıfın sonuncusu olduğundan, böyle sözler duymaya alışık değildir, hele geç geldiği zaman. Dalgacı, ağzı açık öyle kalakaldı, öğretmen, "Hadi git yerine otur yavrum" dedi.

Dalgacı yerine geçince ona bir sürü soru sormaya başladık: acı çekip çekmediğini, kolundaki o sert şeyin ne olduğunu sorduk, onu gördüğümüze sevindiğimizi söyledik, ama öğretmen arkadaşımızı rahat bırakmamızı, bunu bahane bilip azmamamızı söyledi. "Ne yani, dedi Gümüş artık arkadaşlarla konuşmak da mı yasak?", bunun üzerine öğretmen onu duvarın dibine yolladı, Dalgacı da gülmeye koyuldu.

" Şimdi bir imla yapacağız, "dedi öğretmen. Defterlerimizi çıkardık, Dalgacı da tek eliyle kendi defterini çantadan çıkarmaya çalıştı. "Sana yardım edeyim" dedi Tınar. Dalgacı, "Sen kendi işine bak, " diye yanıtladı. Öğretmen Dalgacıya baktı, "Hayır yavrum sen dinlen tabii" dedi. Dalgacı çantasını bıraktı, üzgün bir tavır takındı, sanki imla yapamadığı için üzülüyormuş gibi. İmla korkunçtu, "dikotiledon" filan gibi bir sürü kazık sözcük vardı, hepimiz bir sürü yanlış yaptık, "dikotiledon"u tek doğru yazan da sınıfın birincisi ve öğretmenin kuzusu Çarpım oldu. Her zor sözcükte Dalgacı'ya bakıyordum ben, kıkır kıkır gülüyordu.

Sonra ders arası zili çaldı. Herkesten önce kalkan Dalgacı oldu. "Belki kolun yüzünden bahçeye inmemen daha iyi olur" dedi öğretmen. Dalgacı imla için takındığı tavrı takındı, hem daha da acıklı olarak. "Doktor hava almamı söyledi, dedi Dalgacı. Yoksa çok tehlikeli olabilirmiş."

Öğretmen, peki ama dikkat edin, dedi. Onu mer-

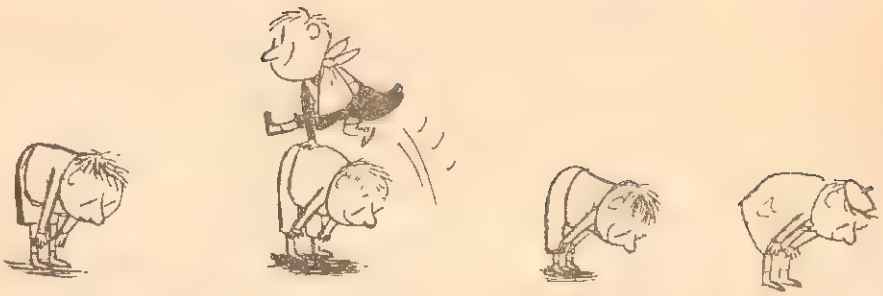

divenlerde tartaklamayalım diye, herkesten önce Dalgacı'yı çıkarttı öğretmen. Bize de bir sürü öğüt vermeye koyuldu: dikkatli olmamızı, sert oyunlar oynamamızı bir yerini acıtmasın diye Dalgacı'ya hep göz kulak olmamızı söyledi. Böylece bir sürü dakika yitirdik. Nihayet bahçeye indiğimizde Dalgacı'yı aradık. Başka bir sınıftan, çok aptal ve hiç sevmediğimiz öğrencilerle birdirbir oynuyordu.

Hepimiz Dalgacı'nın çevresini sardık, ona bir sürü soru sorduk. Dalgacı bu kadar ilgilendiğimizi görünce iyice böbürlendi. Kırmızı kamyonunun kırılıp kırılmadığını sorduk. Kırıldığını ama avunsun diye hastayken ona bir sürü, bir sürü oyuncak getirdiklerini söyledi: bir yelkenlisi, bir dama oyunu, iki arabası, bir treni ve başka oyuncaklar karşılığında değiş tokuş edebileceği bir sürü kitabı vardı. Sonracıma herkes ona karşı çok tatlı davranmıştı: doktor ona her seferinde şeker getirmişti, annesiyle babası televizyonu onun odasına koymuştu ve bir sürü güzel şey yemişti. Yemekten söz edilince sürekli yemek yiyen arkadaşımız Lüplüp acıkır. Cebinden kocaman bir çikolata parçası çıkardı ve ısırmaya koyuldu. "Bir parça versene?" dedi Dalgacı. "Hayır" diye yanıtladı Lüplüp. "Ama kolum?" dedi Dalgacı. "Avucunu yala" dedi Lüplüp. Bu, Dalgacı'nın hiç hoşuna gitmedi, kolu kırık olduğu için herkesin kendisinden faydalandığını, yumruklarını herkes gibi kullanamadığı için ona karşı böyle davrandıklarını söyledi.

Dalgacı o kadar bağırıyordu ki gözetmen koşarak geldi. "Ne oluyor burada?" diye sordu. Dalgacı Lüplüp'ü parmağıyla işaret ederek, "Kolumun kırık olmasından yararlanıyor" dedi. Lüplüp dehşet kızgındı, bunu söylemeye çalıştı, ama ağzı dolu olduğundan her tarafa çikolata parçaları fırlattı, söylediğinden de bir şey anlayamadık, "Utanmıyor musunuz? dedi gözetmen Lüplüp'e, Fiziksel yetersizlik içinde olan bir arkadaştan yararlanmak ha? Duvarın dibine!"

— Hadi bakalım! dedi Dalgacı.

— Ne yani, dedi, çikolatasını en sonunda yutan Lüplüp. Maskaralık yapıp kolunu kırdı diye ona yemeğimden mi vermeliyim?

— Doğru ya, dedi Gümüş, onunla her konuştuğumuzda duvarın dibine yollanıyoruz, bıktık artık bu kolundan!

Gözetmen hepimize çok üzgün gözlerle baktı, sonra bize tatlı, çok tatlı bir sesle konuşmaya başladı, babamın anneme, askerlik arkadaşlarının toplantısına gideceğini söylediği zaman gibi. "Sizin kalbiniz yok, dedi gözetmen. Henüz çok genç olduğunuzu biliyorum ama bu davranışlarınız beni çok üzüyor." Durdu, sonra bağırmaya koyuldu, "Duvarın dibine! Hepiniz!"

Hepimiz duvarın dibine gittik, Çarpım bile; ilk kez duvarın dibine gidiyordu, tam olarak ne yapacağını bilmiyordu, biz de ona gösterdik. Hepimiz duvarın dibindeydik, Dalgacı dışında tabii ki. Gözetmen onun saçlarını okşadı, kolunun ağrıyıp ağrımadığını sordu. Dalgacı evet oldukça dedi, sonra gözetmen, bir büyüğü döven bir başka büyükle bir küçüğün yanına koştu. Dalgacı bir süre gülerek bizi izledi, bana yine birdirbir oynamaya gitti.

Eve geldiğimde hiç hoşnut değildim. Babam neyim olduğunu sordu. "Haksızlık bu! Neden benim hiç bir zaman kolum kırılmaz?" diye bağırdım.

Babam kocaman gözlerle yüzüme baktı, ben de surat asmak için odama çıktım.

TELE YUNUS

Dergimiz Yazı İşleri Yönetmeni, Milano'da Uluslararası Çocuk Dergileri Toplantısı'na katıldığı için "Tele Yunus" dizisini iki hafta yayımlayamayacağız.Tele Yunus'un yeni serüvenlerini 10. sayıdan itibaren yine sunmaya başlayacağız.

MEHMET'İN ÇEVRESİ

ATİLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

ELMANIN KABUĞU VE ZEHİR

İDİL'LE Ege'yi bağrışırken buldum. Kavga ediyorlardı. Hemen aralarına girdim. Ne olduğunu sordum.

— Bu İdil çok ukala.

— Elindeki elmayı yıkamadan yiyor.

— Sana ne? Yıkarım, yıkamam.

— Ama Ege, bu işte İdil haklı.

— Yıkadım; yıkamadan yer miyim?

— Bana yıkamadım, dedin.

— Tabii, dedim. Sana ne? Karışma!

— Ege, ben olsaydım, değil yıkamak kabuklarını da soyardım.

Elma kabukları günün konusu oldu. Mahalledeki bahçenin yapımı kolaylaşmıştı. İki hafta sonra açılışı yapacaktık. Ama şimdiden herkes bahçeye gelmeye başlamıştı. Gazete okuyanlar, oynayan çocuklar, söyleşiye dalanlar, çay içenler. Büyük, küçük herkes geliyordu.

Elma kabuğu konusunu orada herkes duydu. İzzet'in "kabukları niye soyacakmış?" sorusu canlı bir söyleşi başlattı. Mehmet'le arkadaşları da toplandı çevremizde.

— Bak oğlum, niye'sini sana söyleyeyim. Ürünleri ilaçlıyorlar. Zararlı böceklerle kurtları öldürmek için. İlaç ne de olsa zehir. Onun için kabukları soymak gerek.

— Yıkamakla çıkmaz mı, diye Haşmet sordu.

— Çıkmayabilir. DDT kullanıyorlar genellikle. Güçlü ve kalıcı bir zehir.

— DDT 30 yıl önce çıkmıştı. Ne kadar da çok kullanırdık. Tahtakurularını, pireleri yok etmeye yarardı. Saçlardaki bitler ölsün diye başa bile sürerlerdi.

— Derler ki, o yıllarda DDT bütün dünyada 25 milyon insanı salgın hastalıklardan kurtarmış. Yoksa o insanlar hep öleceklermiş.

İkinci Mehmet üsteledi.

— Hem zehir diyorsunuz, hem de başınıza sürermişsiniz. Nasıl oluyor bu?

— O zamanlar kötü etkisi olduğu bilinmiyordu. Ama yakın yıllarda DDT'nin özellikle tarımda kullanımı bazı ülkelerde yasaklanmış.

— Niye o?

— Çok zor yok oluyor. Zehiri yıllarca devam ediyor. Toprağın içinde 5 yıl zehirini tüketmeden kalabiliyor. Havada ise 3 yıl sürüyor etkisi.

— Çok da ince bir toz. Uçuşuyor havada. Burayı ilaçlıyorsun; tozları rüzgârla bütün dünyaya yayılıyor. Yağmurla, karla tekrar yere iniyor.

— En beteri, birikme yapıyor. Önce toprağın içinde kalıyor. Oradan sellerle denizlere akıyor. Diptekî küçük bitkiler ve hayvancıklar onları emiyor. Eme eme biriktiriyorlar içlerinde. Onlarla beslenen küçük balıklar da zehiri kendi içlerine atıyor; eğer ölmeyecek kadar dayanıklı iseler bu kez onları yiyen büyük balıklar zehiri biriktirmeye başlıyorlar. Örneğin karaciğerlerinde birikiyor. Biz de balık yediğimiz zaman, bazan, aşırı derecede birikmiş zehiri hop diye mideye atıyoruz.

— Bazıları bu ilaçları yanlış da kullanıyor. Örneğin, meyve ağaçları çiçek açtıktan sonra ilaçlama yapıyorlar. Tabii çiçeklerin bütün üstüne ilaç yapışıyor. Arılar çiçeğin özünü almaya geldikleri zaman zehiri de emiyorlar. Ve ölüyorlar. İlaçlama bazı yerlerde arıcılığı yok etti.

— Ben kendi gözümle gördüm. Uçakla havadan ilaçlama yapıyorlar. Bazı zararlı böcekler yapıları güçlü olduğu için kendilerini DDT'ye alıştırmışlar. Ölmüyorlar. Ama zararsız küçük böcekler var ki, onlar dayanamıyor. Toprağı havalandırmaya yarayan böcekler de ölüyor. Böylece toprağın verimi azalıyor.

— Ya kuşlar? Yalnızca o küçük böceklerle beslenen zavallı kuşlar! Zehirlenip ölüyorlar; ya da yiyecek bulamadıkları için çekip gidiyorlar.

Konuşmanın burasında Mehmet'le bakıştık. Karşımıza gene doğadaki denge çıkmıştı. İnsanlar daha iyi tarım yapmak için ilaçlama yapıyorlardı; ama ilaçlar sonuçlarıyla dengeyi bozuyor, kimi yaratığı öldürüyor, kimini de yaşadığı yerlerden kaçırıyordu.

— Bizim oralarda ilaçlama işine başladılar; kuş kalmadı yahu!

— Sen kuşu bırak, DDT ve benzeri ilaçların insan üzerindeki etkisi daha önemli.

— Niye? Ne oluyormuş?

— Kan dolaşımını bozuyor; kalp hastalığı yapıyor; sinir sisteminde, sindirim sisteminde rahatsızlıklar yaratıyor. Şimdiye kadar tarımsal ilaçlardan binlerce kişi öldü diyorlar.

— Anladınız mı çocuklar, elma kabuğu soyma konusunu.

Mehmet atıldı.

— Ben şunu anladım. İyilik de yapıyor, kötülük de. Demek ki özenle kullanmak gerek, aklıma amcam geldi. Ona "üşütmeye karşı C vitamini iyidir" demişler. O da haplardan günde 2 tane alacağına avuç avuç almış; şeker gibi. Yüzünde birden sivilceler çıktı; yüzü çarpıldı. 2 ayda zor geçti.

Herkes güldü bu işe.

Özen göstermek! Dikkatli olmak! Çevre bilincinin bütün sırrı bu sözlerde.

konuk yazar

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

KONUKLUK ÜZERİNE...

Bu haftanın konuk yazarlığı bana önerildiği zaman, bundan gerçekten hoşnutluk duydum. Bu bizim sayfanın başka bir tadı, başka bir keyfi vardır. Derginin öteki sayfalarında yazsam da ben bu hafta bu sayfanın konuğuyum. Benden önceki ve sonraki konuk yazarlarımıza selamlar olsun diyerek başlıyorum yazıma:

Efendim, Türk gelenek ve göreneklerine göre konuk, onursal hatta kutsal bir kişidir. Ulusumuzun konukseverliği dillere destandır. Biz, bu övdemimizi abartır, büyük ve ulusal gurura kapılırız. Haklıyız, ya da eğiliz; önemli olan bu değil. Önemli olan, bizim ünlü konukseverliğimizin bu günlerde eski önem ve değerini yitirmeye yüz tutmasıdır. Nerde o eski konukluklar, nerde o eski konukseverlikler? "Tanrı Konuğu" olanlar günlerce, hatta haftalarca ağırlanır, altlarına en yumuşak şilteler serilir, şölen sofralarını andıran sofralarda tatlısından tuzlusuna yedirilerek baş tacı edilirdi.

Günümüzün yaşam koşulları, artık böyle konuklara ve konukseverliklere pek olanak tanımıyor. Kişi, kendisini evinde, bir konuğa tanıyacağı hakkın dörtte biri oranında konukça ağırlayabilirse ne mutlu ona.

Bizde, konukluk üzerine söylenmiş bir çok da atasözü vardır. Bunlardan bazıları konuğu yerdiğimizi, bazıları da konuğu sevdiğimizi belirtir. Açık açık söylenmemekle beraber, konuğa karşı gizli bir yakınma duyulur. Örneğin: "Konuğun hakkı üç gündür.", "Konuk, üç gün konuktur.", "Konuk, konuğu sevmez, ev sahibi ikisini de.", "Konuğu horoz olanın ambarında arpa kalmaz." gibi atasözlerimiz, konuklarımıza küçük taşlar attığımızı göstermiyor mu?

Oysa, konuğu seven, isteyen güzel atasözlerimiz de var. Örneğin: "Konuk on kısmetle gelir, birini yer, dokuzunu bırakır.", "Konuğun gönlü-müsün, istediği kadar yatar." gibi.

Konuk ve konukluk üzerine söylenmiş daha birçok atasözlerimiz var. Bunlardan birkaçı: "Konuk, umduğunu yemez, bulduğunu yer., "Konuğun şaşkını, ev sahibini ağırlar.", "Konuğun şaşkını ev sahibine ikrama kalkar." gibi.

Ne zaman konukluk ve konukseverlik sözü edilse, çocukken dinlediğim bir öykücük aklıma gelir. Öykü kısaca şöyle:

"İş aramak için, uzun bir yolculuğa çıkan iki kafadar arkadaş, yol geçmez, kervan göçmez bir dağ başında hanımsı bir yerde konaklamaya mecbur kalırlar. Buna zorunludurlar, çünkü karanlık iyice basmış, kurtlar acı acı ulumaya başlamıştır.

Ev sahipleri iri yapılı bir karı-kocadır. Konuklara çok iyi davranarak, tek yataklı, tek odalarını açarlar onlara. Bizim kafadarlar, hemen odalarına çekilirler. Ayakta duracak halleri yoktur, çünkü çok yorgundurlar, günlerce taban tepmişlerdir. Bu nedenle yastıklara baş koyar koymaz, hemen horlamaya başlarlar.

Vakit gece yarısını geçiyor olmalı..

Kapı hafifçe gıcırdamıştır.

Uykusu hafif olanı, bu gıcırtıdan uyanır. Tilki bayıltması yaparak olacakları beklemeye başlar.

Bir de ne görsün? Eyvah, elinde, parlayan kocaman bir bıçakla ev sahibi erkek. Ayaklarının ucuna basarak ilerlemiyor mu? Adam, hem ilerliyor, hem de karısına soruyor: "İkisini de keseyim mi?"

Adamın, yataktaki hali yürekler acısı. Korkudan tir tir titremeye başlar.. Arkadaşını uyandırmayı, bir çare olarak görmez, çünkü ev sahibi öyle iriyarı ki.. Elindeki satıra benzeyen bıçak da cabası.. Kurtuluş yok.

Karısı karşılık verir: "İkisini de, ikisini de kes olsun, bitsin."

Adam koca bıçağıyla ilerler ve...

Korkmayın sevgili çocuklar. Ev sahibi bıçağıyla tavanda asılı iki kangal sucuğu keser ve usulca çıkar, gider. Meğer iyi yürekli, konuksever ev sahipleri, yemeye kıyamadıkları son iki sucuğu konuklara sabah kahvaltısı için ikram edeceklermiş.

Ya böyle işte.. Konukluk, konukseverlik deyince bunlar geliverdi aklıma.

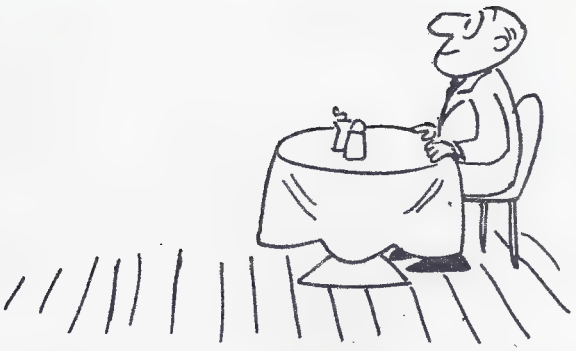

YAZISIZ

Pul Köşesi

PULLARDA DEVLET ADAMLARI

Pullarda sık sık devlet adamlarının resimlerine, fotoğraflarına raslanır. Yukarıda bu pullardan dokuzunu sunuyoruz:

(1) Atatürk'ün yirmi birinci ölüm yılı dolayısıyla çıkarılmış kabartma bir Türk pulu (1959)... (2) İngiltere Başbakanı Winston Churchill için çıkarılmış bir Avustralya pulu (1965)... (3) Federal Almanya Devlet Başkanı Theodor Heuss için çıkarılmış bir pul (1957)... (4) Monaco Prensi Rainer'in eşi Grace Kelly için çıkarılmış bir pul (1957)... (5) Bulgaristan Başbakanı Aleksandr Stamboliski'nin ölümünün ellinci yılı dolayısıyla çıkarılmış bir Bulgar pulu (1973)... (6) Kosta Rikalı devlet adamı Manuel Aguar için çıkarılmış bir pul (1961)... (7) Belçikalı Paul Emile Janson için çıkarılmış bir pul (1967)... (8) Devlet Başkanı Konrad Adenauer için çıkarılmış bir Federal Alman pulu (1968)...

BİZİM ALİ
MISTIK

ÇOCUKLAR! FİLM BAŞLIYOR...

Pamukbank'ın sizler için düzenlediği
büyük sinema şöleni:
Rengârenk çizgi filmler, müzikaller, belgeseller.
Tam 1,5 saatlik gösteri... Bedava.
Her hafta Pamukbank Çocuk Sinemasında.

Davetiyelerinizi aşağıdaki
Pamukbank Şubelerinden alabilirsiniz.

Gösterilerimiz, 21 Ocak'tan başlayarak
her pazar günü saat 10-12 arasında
Beyoğlu'nda Dünya,
Kadıköy'de Süreyya sinemalarında...

PAMUKBANK
iyi bankadır

Pamukbank : Aksaray, Beşiktaş, Beyoğlu, Fatih, Galatasaray, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Karaköy, Levent, Nişantaşı, Sultanhamam, Şişli, Üsküdar, Zeytinburnu

"Dünya Çocuk Birliğinin düzenlediği ilk spor resimleri sergisi Yugoslavya'da açıldı..

ÇOCUK RESİMLERİ

1979 YILININ , "Çocuk Yılı" ilan edilmesinden sonra sporda da sizler için çeşitli çalışmalar yapılmaya başlandı.

Örneğin bu yıl içinde bir çok ülkede konusu "spor" olan çocuk resimlerinin sergileneceği açıklandı.

Sizlere sunduğumuz resimler, "Dünya Çocuk Birliği"nin Yugoslavya'da açtığı sergiden seçilmiş, 12 yaşına kadar olan kardeşlerinizin ürünleri...

Branka Sajonaviç (12 yaşında) Yugoslav

Jelena Saflowski (12 yaşında) Polonya

Zvonko Brdar (11 yaşında) Yugoslav

Mirella Altolli (12 yaşında) İtalyan

Dejan Markovi (12 yaşında) Yugoslav

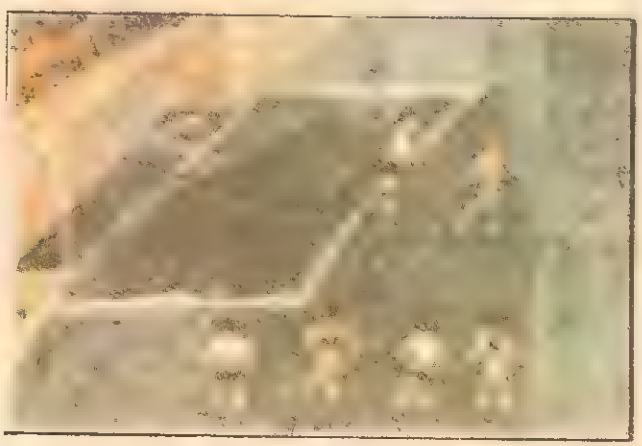

Vladimir Sturiak Sovyetler Birliği

TELE YUNUS soruyor

TELEVİZYONLA İLGİLİ 25 SORUYU [illegible] YANITLAYAN 100 OKURUMUZ [illegible] «TELE YUNUS» KİTABI [illegible]

Merhaba!.. Geçen hafta başlattığım "Televizyon Bilgi Yarışması", bu sayıdaki 12 soruyla son buluyor. Şimdi ne yapacaksınız, onu söyleyeyim: Karşı sayfanın altındaki "Yarışma Fişi"ni doldurup "Milliyet Çocuk Dergisi – Tele Yunus Soruyor – Milliyet Yayınları – Basın Sarayı – Cağaloğlu – İstanbul" adresine göndereceksiniz. Dergiyi kesmek istemeyenler, yanıtları bir başka kâğıda da yazabilirler... Doğru yanıt verenler arasında kura çekecek ve 100 kişiye, gelecek hafta çıkacak "Tele Yunus" kitabından, yazarın imzasıyla, göndereceğim. Hadi bakalım, okuyun soruları, bulun yanıtları... Hepinize başarılar dilerim... Sevgilerle...

Bu erkek sanatçı, Buddy Ebsen, acaba hangi dizide oynuyordu?

Lorne Greene, sinemanın ve televizyonun en ünlü yıldızlarından biri... Onu çeşitli programlarda izledik... Bir dizide üç kardeşin babasıydı. Bu dizinin adı nedir?

(18) Adı William Shatner... Bir dizide Kaptan Kirk rolünü oynuyordu... Bir süre televizyonumuzda da gösterilen, bazı bölümleri önümüzdeki yaz oynatılacak bu dizinin adı nedir?

Jason Robards, Başkan Monckton rolünü hangi dizide canlandırdı?

"Heidi", "Vikingler", "Marco"... Televizyonumuzun en sevilen çizgi-film dizilerinden üçü... Bu üç dizinin de ortak bir özelliği var: Hepsi aynı ülkenin yapımı... İşte bu ülkeyle ilgili bazı ipuçları: Asya'nın doğusunda yer alıyor. Başkenti Tokyo... Öteki büyük kentleri arasında Hiroşima ile Osaka'yı sayabiliriz... Bu ülkenin neresi olduğunu bulabildiniz mi?

(19) Spor, en sevilen televizyon programları arasında yer alıyor. Zaman zaman TRT Televizyonu'nun hazırladığı spor programlarını eleştiriyoruz; ama yine de bu programları, özellikle canlı yayınları ilgiyle bekliyoruz. Bu programları çeşitli kişiler sunuyor. Sorumuz şu: Televizyonumuzda spor programlarını sunan kişilerden herhangi ikisinin adını yazınız...

(20) Olivia Hussey... Bu sanatçıyı dört hafta süren bir dizide izlemiştik.. İngiltere'de babasını bulmaya çalışan, oradan Amerika'ya giden bir gencin serüvenlerini anlatan dizinin adı neydi?

(21) Televizyonumuzda haberleri sunan çeşitli kişiler var... Tuna Huş, Erkan Oyal, Can Akbel gibi... Biz size bu erkek sunucuları sormayacağız. Televizyonda haberleri okuyan kadın spikerlerden birinin, sadece birinin adını yazınız, yeter...

(22) Resme dikkatle bakın... Geçenlerde sona eren bir dizide oynuyordu... Neydi bu dizinin adı?

(23) Yukarıdaki sanatçılar, Uğur Dündar'ın hazırladığı "Çarşamba Gecesi" programında sık sık karşımıza çıkıyorlar. Tiyatro oyunlarında ve sinema filmlerinde de oynayan bu usta komedyenlerin adlarını acaba anımsayabilecek misiniz? Evet, nedir bu iki sanatçının adları?

(24) Adı Jan-Michael Vincent... Biz onu Jeff olarak tanıdık. İlgiyle izlenen, ama sonu pek beğenilmeyen bu dizinin adı neydi?

(25) Konusu gelecek yüzyıllarda geçen bir kurgu-bilim dizisiydi. Ama öteki kurgu-bilim dizilerinden ayrı bir özelliği vardı: çizgi-filmdi... Anne, baba, bir kız, bir de oğlandan oluşan sevimli bir ailenin serüvenlerini anlatıyordu. Bu ailenin Astro adlı bir de köpeği vardı. Belki anımsayacaksınız: Eve robot bir hizmetçi bile gelmişti. Bu çizgi-film dizisinin adı neydi?

YARIŞMA FİŞİ

İsteyenler, yanıtları bir başka kâğıda yazıp gönderebilirler

YANITLAR

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .
4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .
7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .
10. . . . . .
11. . . . . .
12. . . . . .
13. . . . . .
14. . . . . .
15. . . . . .
16. . . . . .
17. . . . . .
18. . . . . .
19. . . . . .
20. . . . . .
21. . . . . .
22. . . . . .
23. . . . . .
24. . . . . .
25. . . . . .

Adım: . . . . . .

Adresim: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

RED KİT

AMCANIN İNTİKAMI

ÖZET: Daltonlar amcalarının intikamını almak için birkaç kişiyi öldürmek zorundadırlar. Ancak bu yolla mirasa kavuşacaklardır. Ama Red Kit işe el koyar...

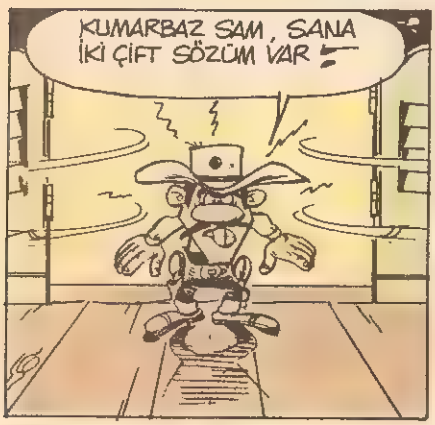

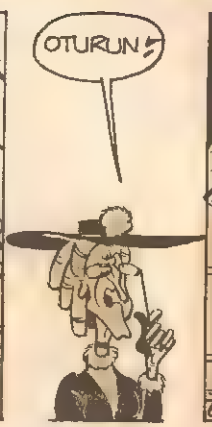

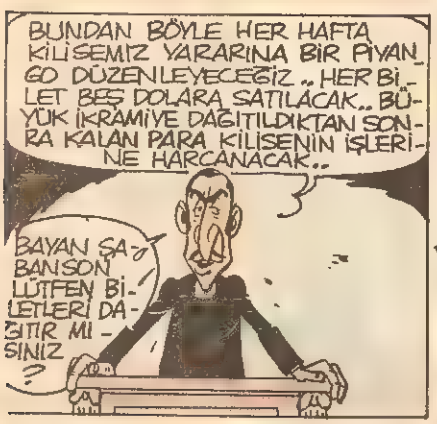

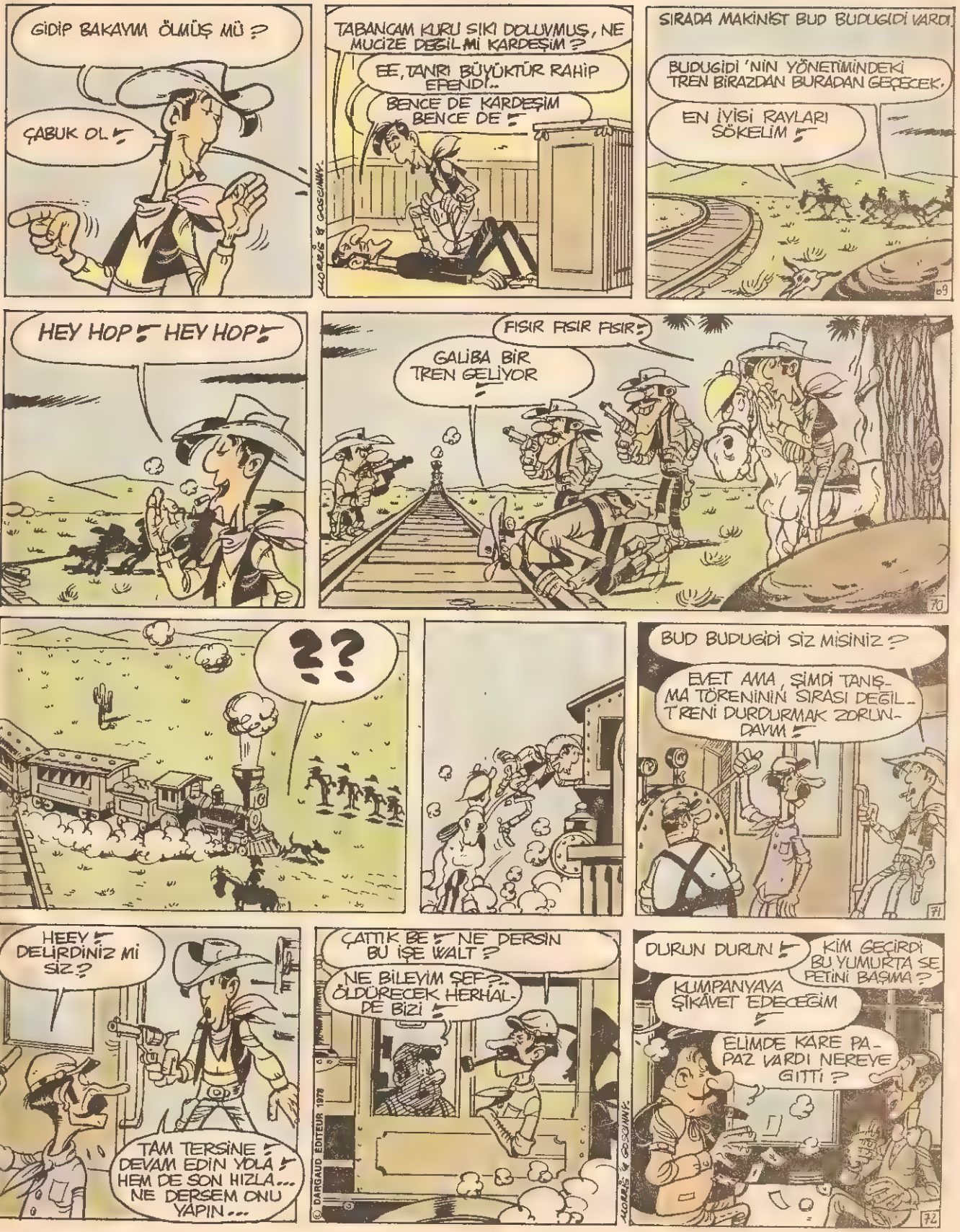
GİDİP BAKAYIM ÖLMÜŞ MÜ ?
ÇABUK OL !
TABANCAM KURU SIKI DOLUYMUŞ, NE MUCİZE DEĞİL Mİ KARDEŞİM ?
EE, TANRI BÜYÜKTÜR RAHİP EFENDİ..
BENCE DE KARDEŞİM BENCE DE !
MORRIS & GOSCINNY
SIRADA MAKİNİST BUD BUDUGİDİ VARDI.
BUDUGİDİ 'NİN YÖNETİMİNDEKİ TREN BİRAZDAN BURADAN GEÇECEK.
EN İYİSİ RAYLARI SÖKELİM !
69
HEY HOP ! HEY HOP !
FISIR FISIR FISIR !
GALİBA BİR TREN GELİYOR !
70
??
BUD BUDUGİDİ SİZ MİSİNİZ ?
EVET AMA, ŞİMDİ TANIŞMA TÖRENİNİN SIRASI DEĞİL.. TRENİ DURDURMAK ZORUNDAYIM !
71
HEEY ! DELİRDİNİZ Mİ SİZ ?
TAM TERSİNE ! DEVAM EDİN YOLA ! HEM DE SON HIZLA... NE DERSEM ONU YAPIN...
ÇATTIK BE ! NE DERSİN BU İŞE WALT ?
NE BİLEYİM ŞEF ?.. ÖLDÜRECEK HERHALDE BİZİ !
© DARGAUD EDİTEUR 1978
MORRIS & GOSCINNY
DURUN DURUN !
KİM GEÇİRDİ BU YUMURTA SE PETİNİ BAŞIMA ?
KUMPANYAYA ŞİKÂYET EDECEĞİM !
ELİMDE KARE PAPAZ VARDI NEREYE GİTTİ ?
72

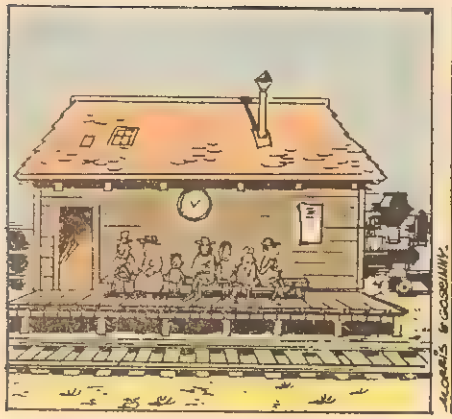

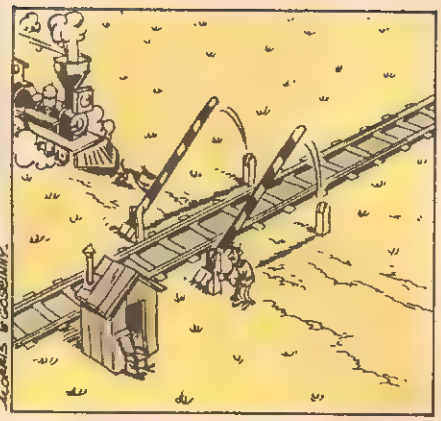
MORRIS & GOSCINNY

BİLİYOR MUSUNUZ, BU KÜÇÜK YOLCULUĞUN SONU KÖTÜ OLACAK
DEVAM EDİN YOLA... SİZE AÇIKLAMAM GEREKENLER VAR
73

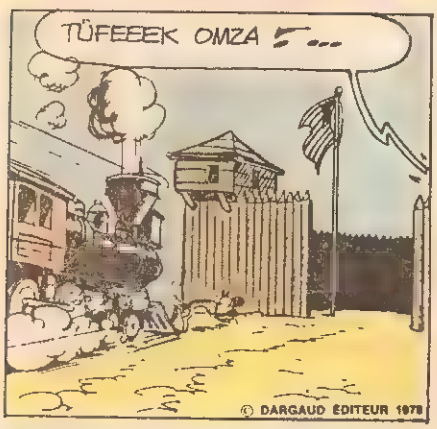
TÜFEEEK OMZA...
© DARGAUD ÉDITEUR 1978

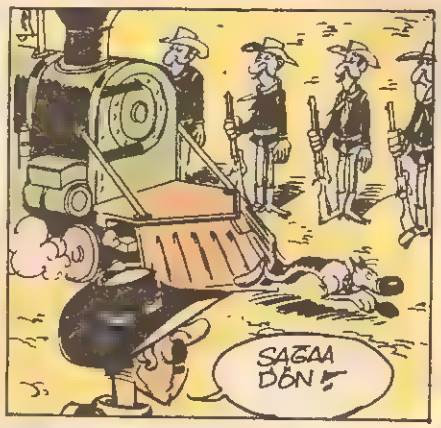
SAĞAA DÖN!

TEĞMEN, TAHTAPERDEYİ ONARMAK İÇİN ALTI KİŞİ GÖREVLENDİRİN
74

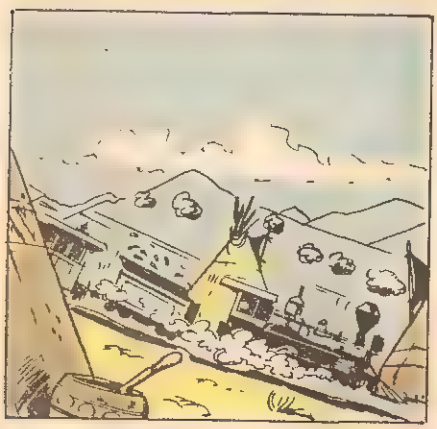

BURADAN GEÇEN BİR TREN GÖRDÜNÜZ MÜ?
BİZİM TRENİMİZDİ DE...
75

N'OLDU BUNLARA YAHU?...

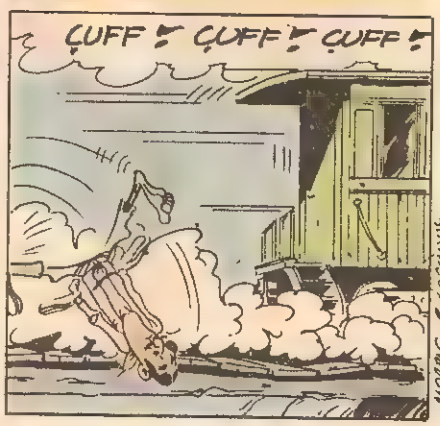
ÇUFF! ÇUFF! ÇUFF!
MORRIS & GOSCINNY

TREN KAÇIRDIĞIM ÇOK OLMUŞTUR AMA, İLK KEZ BİR TREN BENİ KAÇIRIYOR!
76

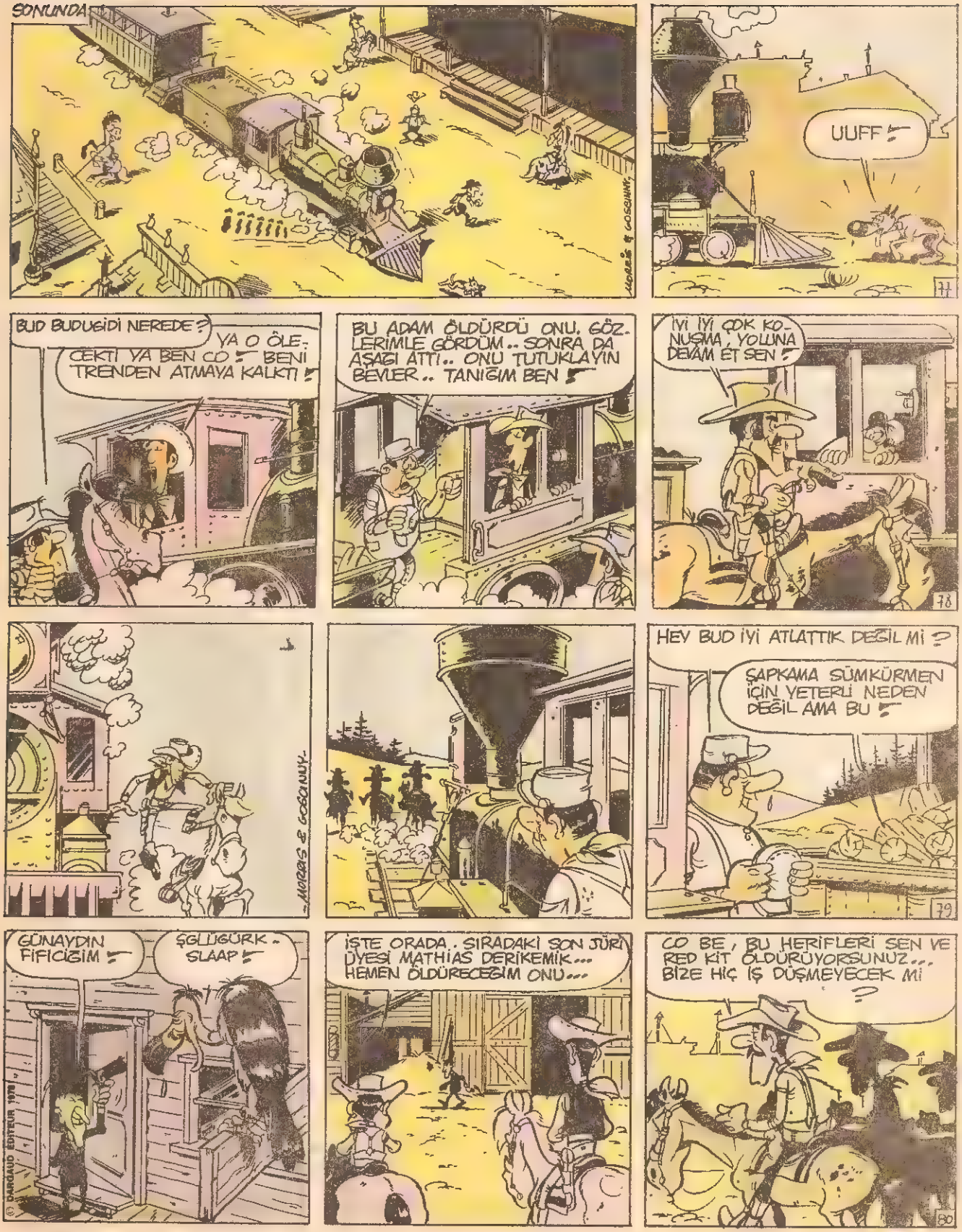
SONUNDA
MORRIS & GOSCINNY
UUFF
77
BUD BUDUSİDİ NEREDE?
YA O ÖLE-
CEKTİ YA BEN CO BENİ TRENDEN ATMAYA KALKTI
BU ADAM ÖLDÜRDÜ ONU, GÖZ-LERİMLE GÖRDÜM.. SONRA DA AŞAĞI ATTI.. ONU TUTUKLAYIN BEYLER.. TANIĞIM BEN
İYİ İYİ ÇOK KO-NUŞMA, YOLUNA DEVAM ET SEN
78
MORRIS & GOSCINNY
HEY BUD İYİ ATLATTIK DEĞİL Mİ?
ŞAPKAMA SÜMKÜRMEN İÇİN YETERLİ NEDEN DEĞİL AMA BU
79
GÜNAYDIN FİFİCİĞİM
ŞĞLİĞÜRK-SLAAP
© DARGAUD EDITEUR 1978
İŞTE ORADA.. SIRADAKİ SON JÜRİ ÜYESİ MATHIAS DERİKEMİK... HEMEN ÖLDÜRECEĞİM ONU...
CO BE, BU HERİFLERİ SEN VE RED KİT ÖLDÜRÜYORSUNUZ... BİZE HİÇ İŞ DÜŞMEYECEK Mİ?
80

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64. sayfada

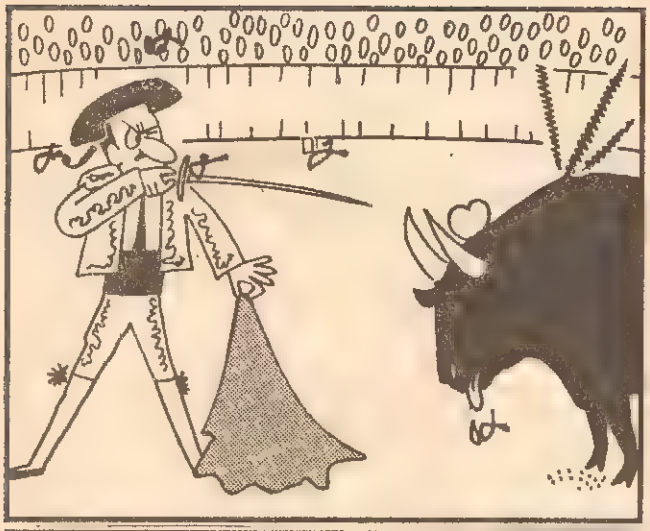

7 BENZER

İki resim arasındaki yedi benzeri bulabilir misiniz?

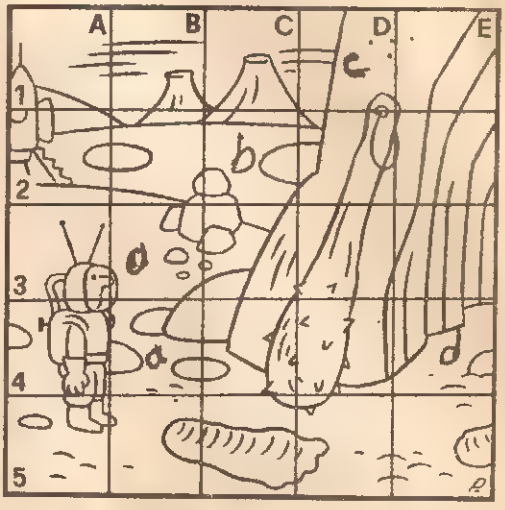

ASTRONOT

Yukarıdaki dört kare büyük resimden alınmış. Acaba onların yerlerini bulabilir miyiz?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

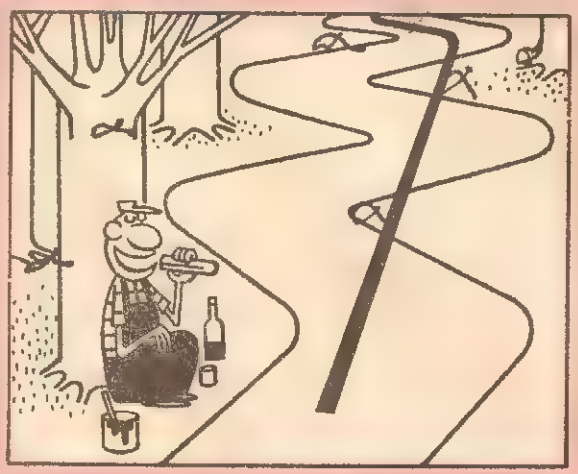

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	P	A	N	K	R	E	A	S
2	A	V	A	R	E	■	Z	İ
3	R	İ	Z	E	■	İ	M	■
4	A	Z	■	S	A	R	A	P
5	V	E	R	■	M	A	N	A
6	A	■	O	■	İ	N	■	R
7	N	O	T	E	R	■	S	İ
8	A	K	A	R	■	K	A	S

SOLDAN SAĞA

1) Vücudumuzda karaciğerle dalak arasında bulunan bir salgı bezi. 2) İşsiz, kararsız dolaşan — (tersi) Bir şeyin geçtiği yerde bıraktığı belirti. 3) Bir ilimiz — (tersi) Bir nota. 4) Yeterli miktarda olmayan — Bir tür içki. 5) Bir emir — Anlam. 6) Mağara. 7) Senet, sözleşme gibi belgeleri hazırlayan ve bunları inanılır hale getiren resmi sıfatlı kimse — Bir nota. 8) Gelir — Adale.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Genellikle kapıların içine ya da dı...na konan, katlanır, taşınır, çerçeveli perde. 2) Tavana asılan, şamdanlı, lambalı maden süs — İlkel bi... ilah. 3) Kendini ağıra satma — Bi... geminin izleyeceği yol. 4) Çocuk yuvası — Asker. 5) Bir nota — Emir ve ...rim. 6) Komşu bir ülke. 7) Olağandan fazla gelişmiş — Bir şart eki. 8) Bir no...ta — Fransa'nın başkenti.

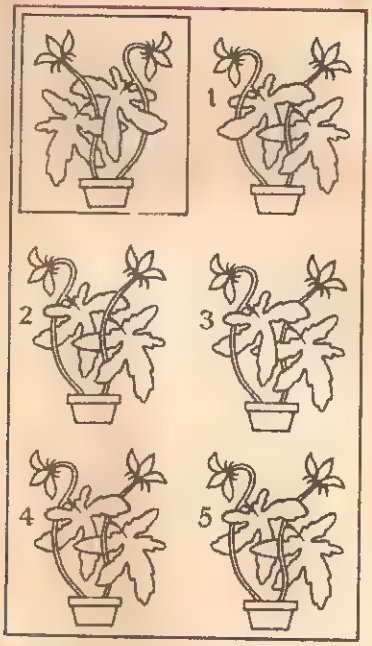

ÇİÇEKLER: Aşağıdaki çiçeklerden hangisi acaba sol üst köşedeki çiçeğin eşi. Acaba bulabilir misiniz?

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yandaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan, aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden..

Saklı Sözcükler: Eleştiri, Oran, Etki, İstem, Erim, Seçkin, Kurtulmalık, Esin, Halkbilim, İşlev, Olasılık, Eşgüdüm, İvedi, Sunu, Us, Olanak, Ödün, Umut, Ürün, Barış, Güç.

1	M	E	K	M	L	A	S	I	L	N
2	K	H	İ	S	U	A	K	R	A	İ
3	A	E	L	E	Ş	T	İ	R	İ	D
4	N	Ş	A	Ç	E	M	O	O	C	E
5	A	İ	M	K	Ş	İ	Ş	L	E	V
6	L	N	L	İ	G	L	Ç	A	M	İ
7	O	M	U	N	Ü	İ	Ü	Ş	E	B
8	U	E	T	R	D	B	G	I	G	E
9	T	N	R	O	Ü	K	K	L	Ü	N
10	U	M	U	T	M	L	E	İ	R	Ü
11	İ	L	K	S	U	A	M	K	Ü	D
12	Ş	I	R	A	B	H	E	R	N	Ö

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek istermisiniz? Bize adınızı, adresinizi yazın... Bu köşede yayımlayalım.

- **BURCU YANIK:** Yaşım 11. Pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı çok severim. Sporla ilgilenirim. Yazışmak istiyorum. Adres: Hava Radar Mevzii MARDİN
- **EROL ŞİMŞEK:** Yaşım 15. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Televizyon seyretmeyi severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Kültür Mah. Bayraktar Sok. No: 14 Bulanık – MUŞ
- **ZERRİN OĞUZ:** Yaşım 14. Eski para biriktiririm. Fotoğrafçılıkla uğraşırım. Aynı konulara ilgi duyanlarla yazışıp yakınlaşmak istiyorum. Adres: P.K 2[illegible] SAKARYA
- **ELGİN KARAKAŞOĞLU:** Yaşım 9. [illegible] biriktiririm. İlkokul öğrencisiyim. Yurdumuzun çeşitli yörelerinden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Zeytinlik Mah. Irgatbaşı Sok. Arda Ap. 37/4 İSTANBUL
- **HÜLYA ÜNSAL:** Yaşım 9. Boş zamanlarımı kitap okuyarak, resim yaparak değerlendiririm. Yazışmak istiyorum. Adres: Gaziler Cad. No: 16/B Gültepe – İZMİR

YANITLAR

- 7 BENZER: (1) Tahta perdenin önündeki küçük taş ile deniz fenerinin penceresi. (2) Matadorun şapkasının üzerindeki seyirci ile deniz fenerinin lambası. (3) Kılıcın sapı ile denizcinin pantalonunun cebi. (4) Matadorun saçının teli ile sağ alt köşedeki deniz böceğinin kolu. (5) Boğanın boynuzu ile çiçeğin yaprağı. (6) Boğanın salyası ile çiçeğin üzerindeki küçük yaprak. (7) Tahta perdenin ortasından sarkan ip ile deniz böceğinin püsküllü.

- 8 FARK: (1) Soldaki ağacın sağ üste doğru uzanan dalının başlangıcı. (2) Şişenin yanındaki bardak. (3) Boya sopasının yanındaki ağaç kıvrımı. (4) Yolun sola doğ[illegible]u uzanan kıvrımı. (5) Soldaki küçük ağacın gövdesinden uzanan dal. (6) Adamın sandviç tutan elinin parmağı. (7) Yolun, sağ yukarıya doğru uzanan kıvrımı. (8) Sağ üst köşedeki ağacın gövdesinden uzanan dallar

- ASTRONOT: a— 4B, b— 2C, c—1D, d—4E.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: 1) Pankreas. 2) Avare — Zi. 3) Rize — İm. 4) Az — Şarap. 5) Ver — Mana. 6) İn. 7) Noter — Si. 8) Akar — Kas. Yukarıdan aşağıya: 1) Paravana. 2) Avize — Ok. 3) Naz — Rota. 4) Kreş — Er. 5) Re — Amir. 6) İran. 7) Azman — Sa. 8) Si — Paris.

- ÇİÇEKLER: 4 numaralı çiçek,

- BENZERLİKLER: A— D: Devekuşunun kanadı ile orkestra şefinin elbisesinin arka kısmı; D — G: Nota tahtasının alt kısmı ile ayakkabının bağı; G—E: Kedinin ağzı ile tenis topu; E—C: Kızın saçının kuyruğu ile havuzdaki dalga; C—B: Adamın takkesi ile bacanın süsü; B—F; Kuşun tepesindeki tüy ile çiçeğin yanındaki bitki.

- BALONLAR: 6 numaralı balon eş.

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Eleştiri (B—3 düz sola), Oran (G—4, çapraz yukarı), Etki (E—4, çapraz yukarı), İstem (H—1, düz sola), Erim (I—1, çapraz, aşağı), Seçkin (D—2, düz aşağı), Kurtulmalık (C—11, düz yukarı), İşlev (F—5, düz sağa), Esin (B—3, düz aşağı), Olasılık (H—4, düz aşağı), Eşgüdüm (E—4, düz aşağı), İvedi (J—6, düz yukarı), Sunu (D—11, Çapraz yukarı), Us (E—2, düz sola), Olanak (A—7, düz yukarı), Ödün (J—12, düz yukarı), Umut (A—10, düz sağa), Emek (G—12, düz yukarı), Ürün (1—9, düz aşağı), Barış (E—12, düz, sola), Güç (G—8, düz yukarı).

HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ

(20)

ZÜRAFA

Zürafa, Çiftparmaklılar takımının zürafagiller familyasından bir memeli türüdür. Vücudu iri renkli beneklerle kaplıdır. Yüksekliği dört-beş metreye yaklaşır. Boynunun uzunluğu 2 metreyi bulur. Ağırlığı bir tona yaklaşıktır. Ön bacakları, arka bacaklarından daha uzundur. Su içmek için ön bacaklarını yana açarak gereksinmesini giderir. Dil ve dudaklarında kapıcı bir yetenek vardır. Mimoza ve akasya yaprakları başlıca besinidir. Öteki bitkilerin yaprak ve dallarını yiyerek de beslenirler. Ancak yerdeki bitkileri yemede çok zorluk çeker.

Zürafalar uzun boyları nedeniyle yaklaşan düşmanlarını kolaylıkla görürler. Koşarken uzun bacaklarıyla, boyu uzunluğunda adımlar atar. Çoğunlukla sürüler oluşturarak yaşarlar.

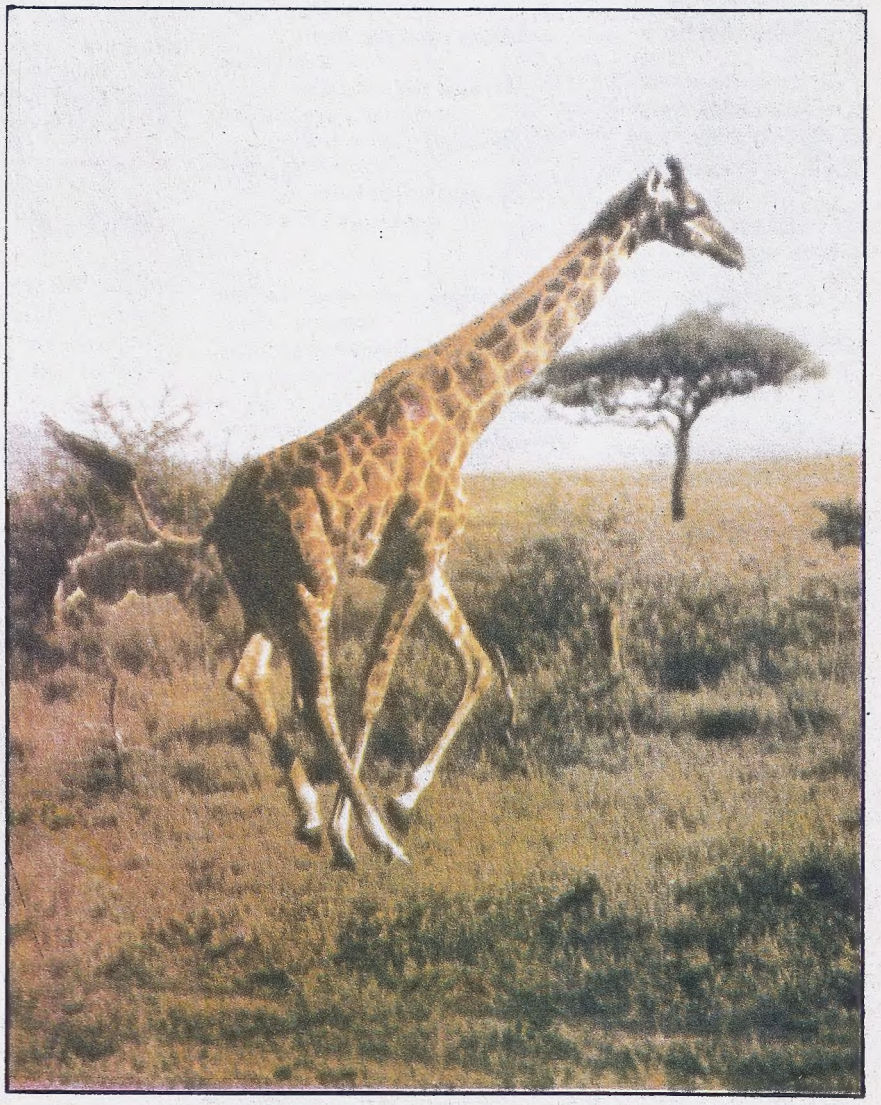

TEMEL REİS

PİKNİK

YALNIZ BAŞIMA PİKNİĞE GİTMEYE BAYILIYORUM.

BİR DE DÖRT YAPRAKLI YONCA BULSAM HEYİME DİYECEK OLMAZ.

BUGÜN ÇOK ŞANSLIYIM.. BÜCÜR YİYECEK SEPETİYLE PİKNİĞE ÇIKMIŞ!...

HU-HUU! BÜCÜÜÜRR! NASILSIN?..

EYVAH! OBUR BU! GİTTİ GÜZELİM YEMEKLER..

HEEY! NEDEN BENİ BEKLEMİYORSUN?

YEMEK SEPETİMİN ACELESİ VAR DA...

AŞAĞI İNSENE!

HİLEBAZ.

..NE OLACAK..

BÜCÜR ŞİMDİYE KADAR PİKNİKTEN DÖNMÜŞ OLMALIYDI..

UMARIM ORMANDA YOLUNU KAYBETMEMİŞTİR!

NERELERDEYDİN? HAVA KARARALI ÇOK OLDU!

?

?

?

?

?

ORMANDA AÇ BİR YARATIĞIN SALDIRISINA UĞRADIMDA...

AKBANK
Çocuk Tiyatrosu

BİZİM MASALLARIMIZ

(Müzikal Oyun)

Yazan, Yöneten	:	**Erol GÜNAYDIN**
Dekor ve Kostüm	:	**Osman ŞENGEZER**
Müzik	:	**Kerem YILMAZER**
Koreografi	:	**Geyvan Mc MILLAN**

Her Cumartesi ve Pazar saat 11 de
Fatih Şehir Tiyatrosunda

AKBANK
Çocuk Sineması

Tom ve Jerry ile çeşitli çocuk filmleri

Her Cumartesi saat 10.30 da
İstanbul, Beyoğlu / Emek ve Kadıköy Kent,
Ankara, Kavaklıdere / Akün sinemalarında